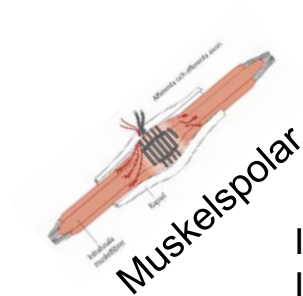
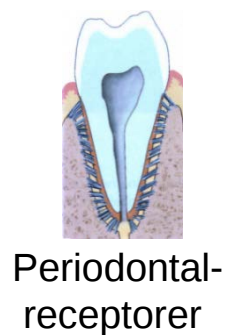

Oral sensorik

Information till CNS

I käkslutarmuskler
Inte i käköppnarmuskler

Lukt

Smak

"Beröring"
Nociception
Temperatur

Hörsel

Munhåla

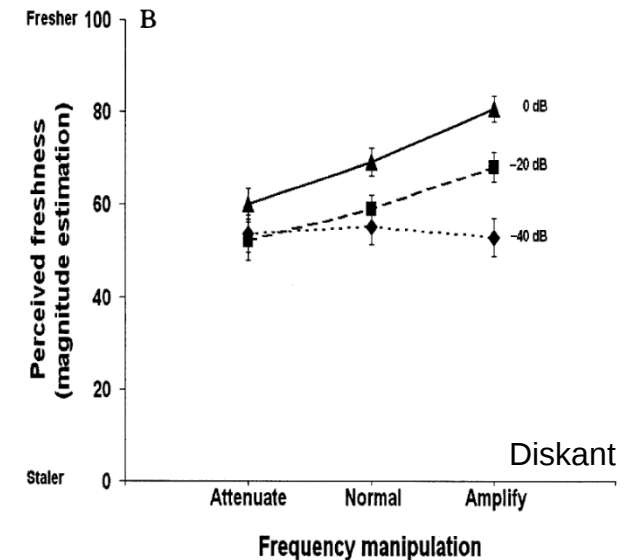
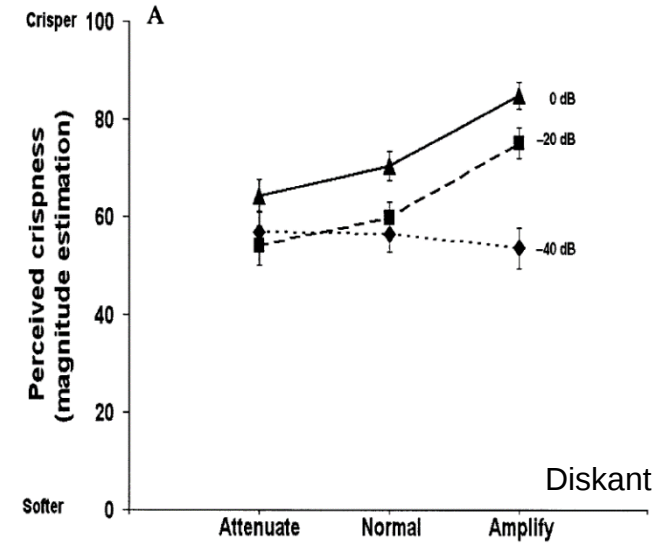
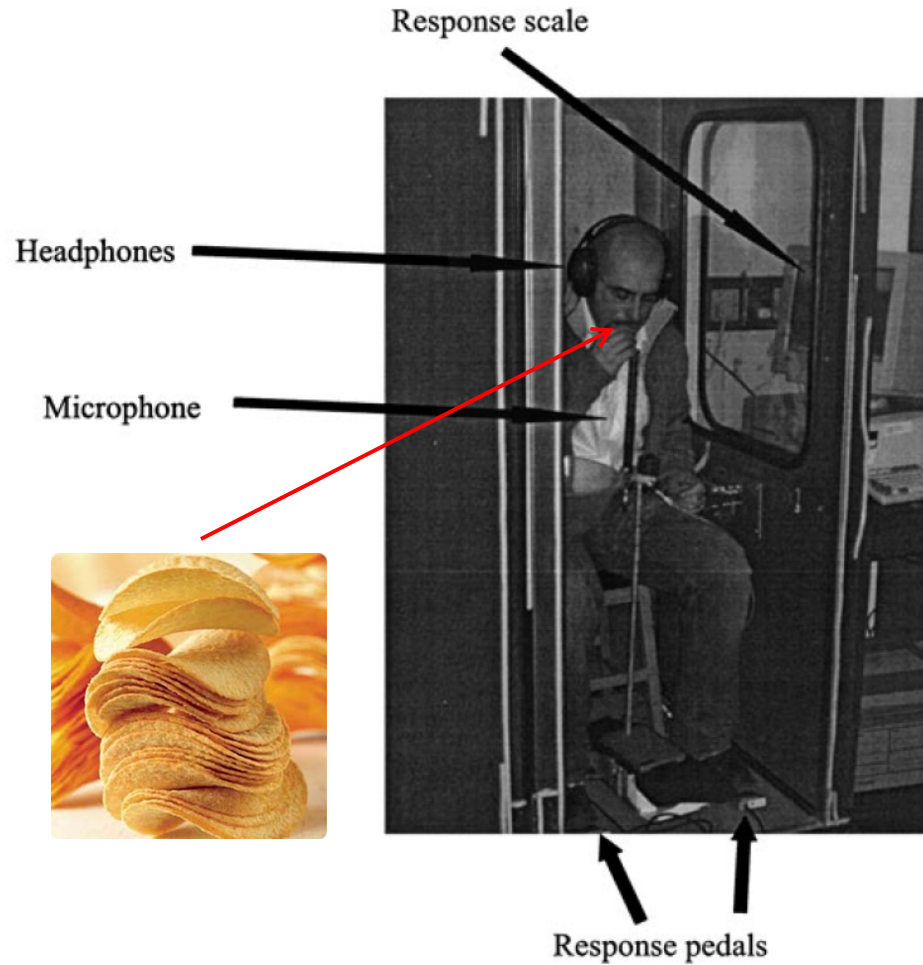

Meissner, Merkel
Ruffini, Fria
nervändslut

Ansikte

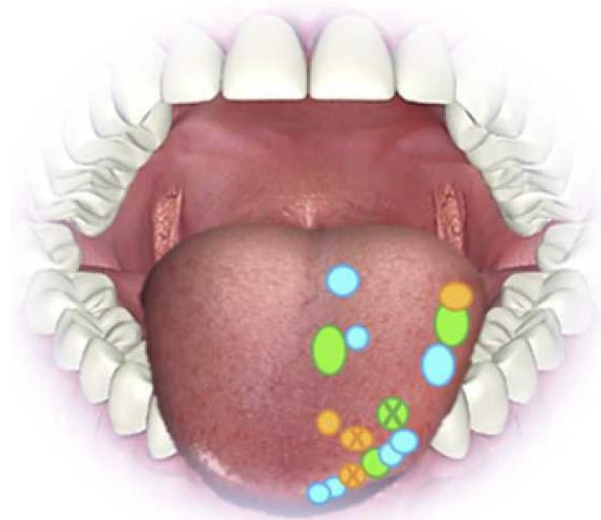
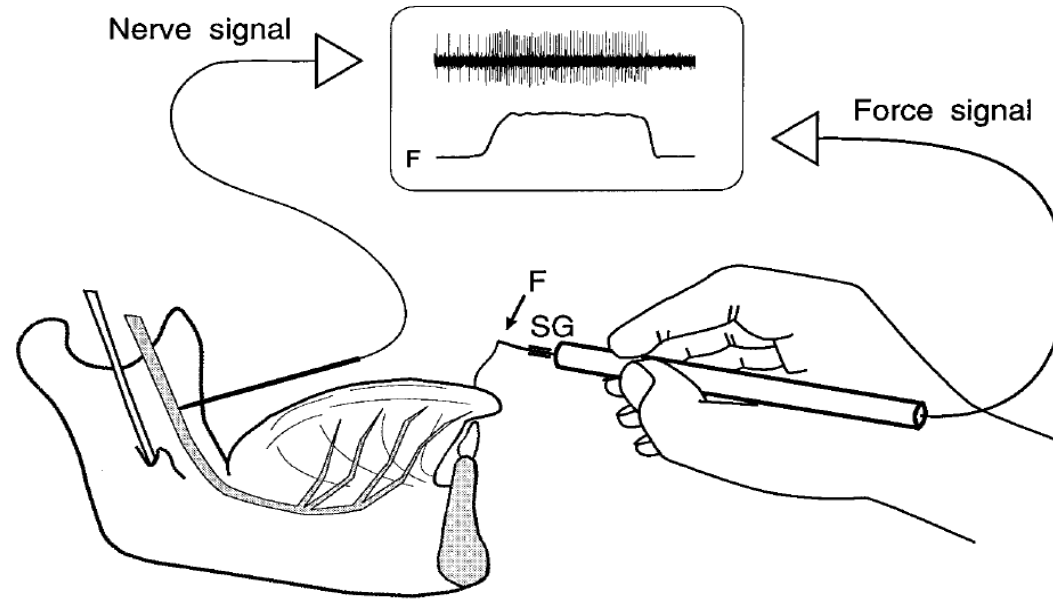

Hörsel och bedömning av matkvalitet

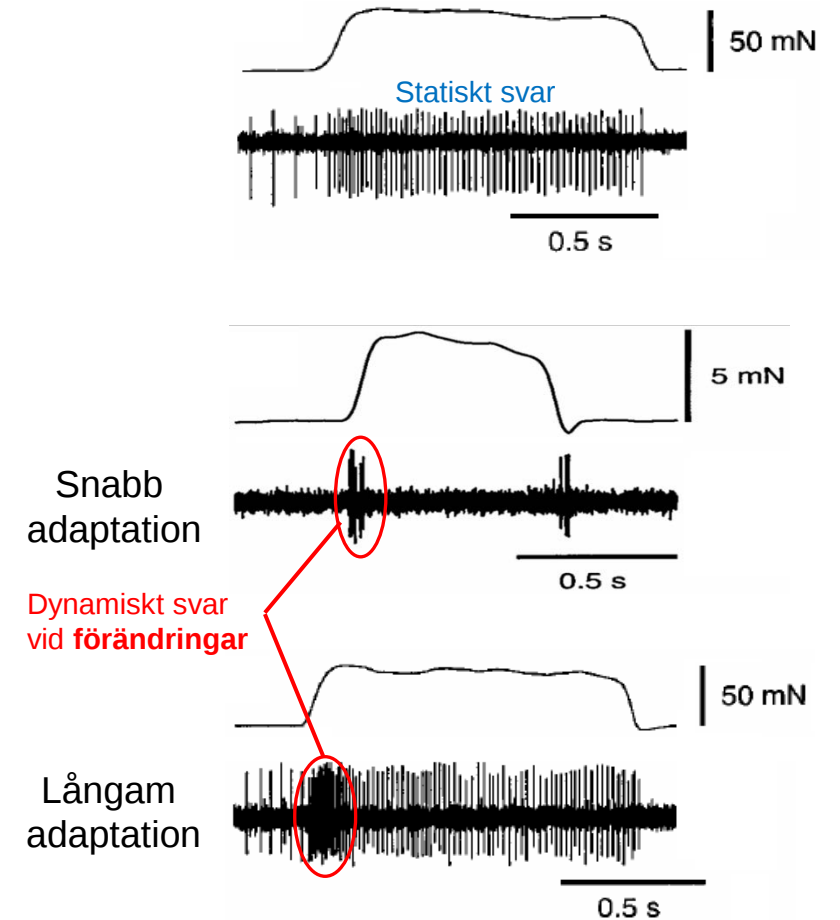
Kraftigare ljud med mer högfrekvent innehåll ==> krispigare och färskare chips

Registrering med mikroneurografi från mekanoreceptoraxoner från tungan

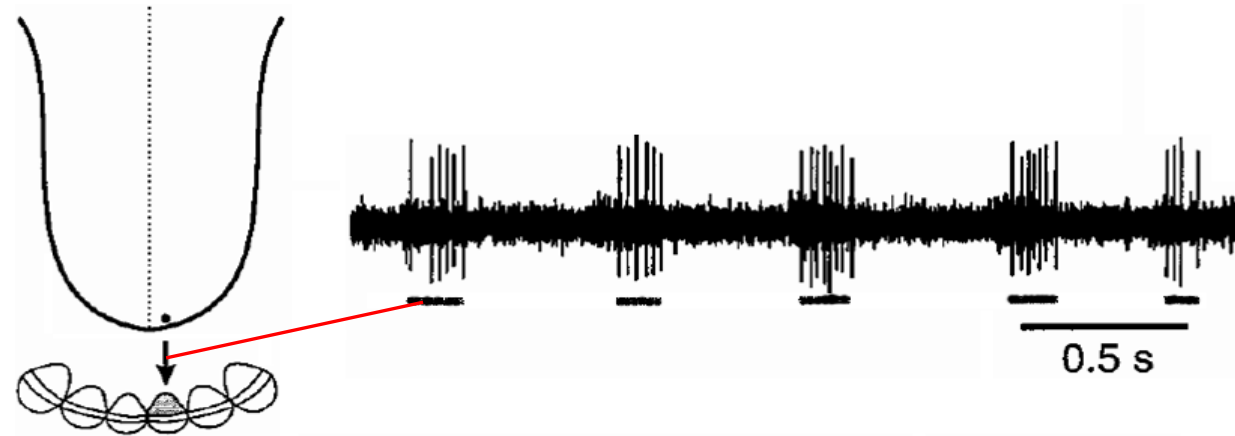
Exempel på
receptiva fält
för 15 olika
axoner

Exempel på svar - 3 olika axoner

Tungans mekanoreceptorer känner av till exempel ...

- Mat – plats, storlek, form (lokalbedövning av munhåleslemhinna ---> ej färdigtuggad mat sväljs ned)
- Kontakt med omgivningen i munhålan

Proprioception

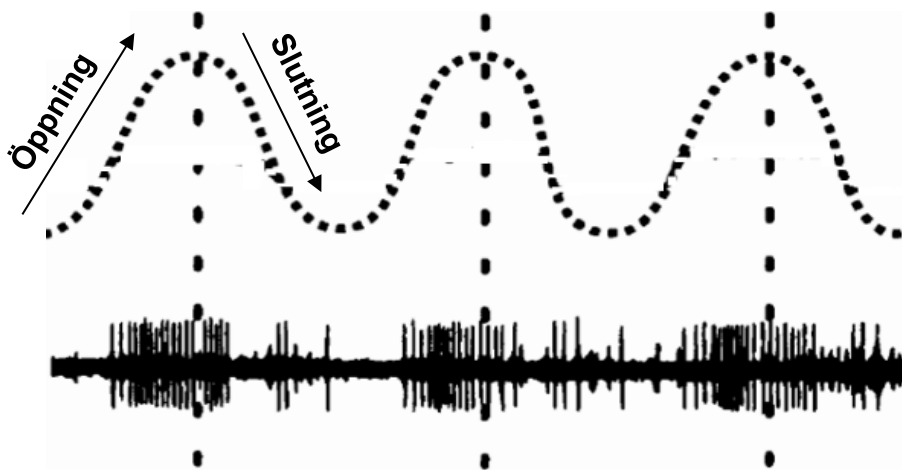
Mekanoreceptorer i ansiktshud

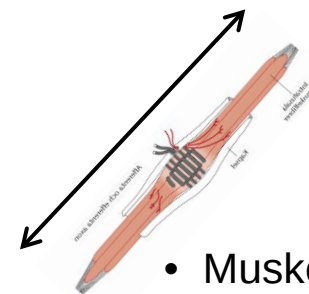
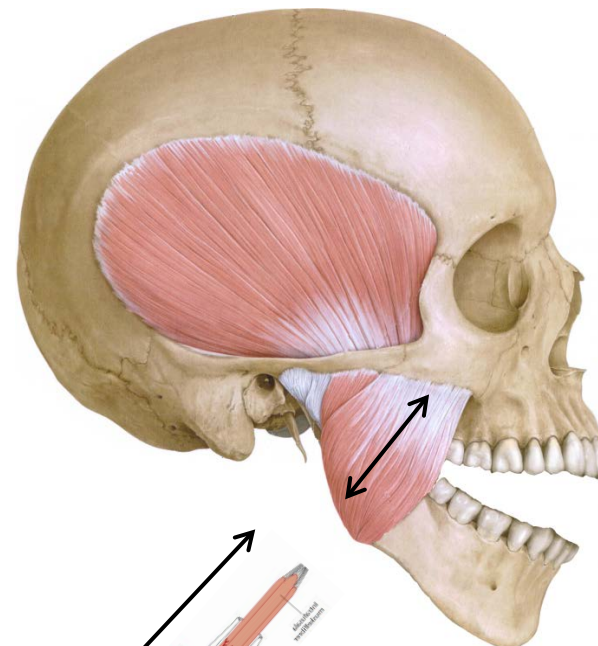
Hudsträckning
under käköppning

Registrering från ett axon från ansiktshuden

Käkrörelse

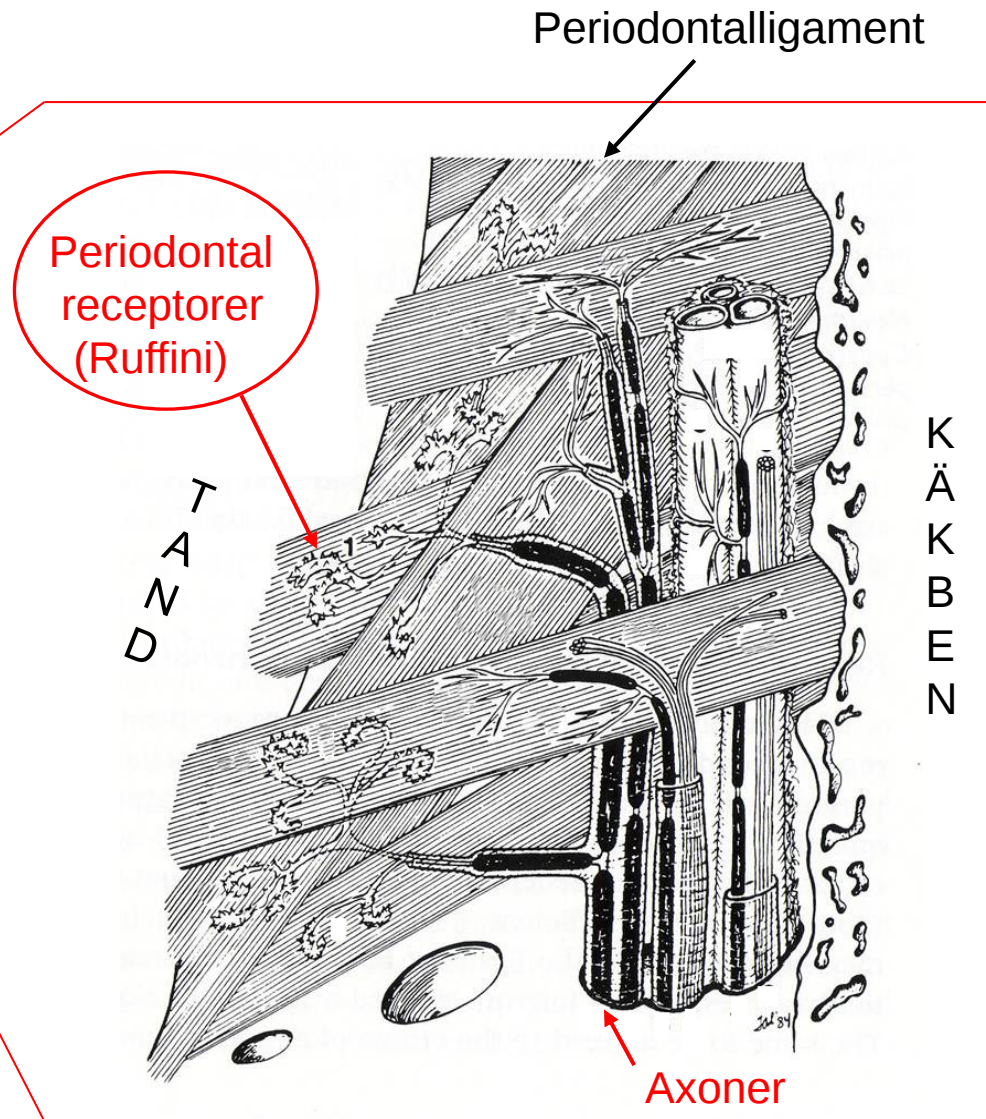
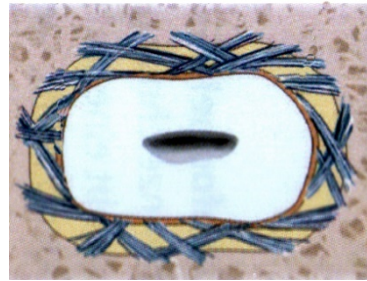
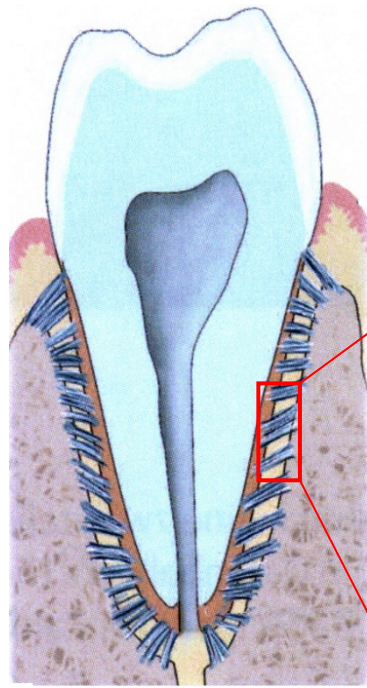
Muskelspolar i käkslutarmuskler

- Muskellängd
- Längdförändring

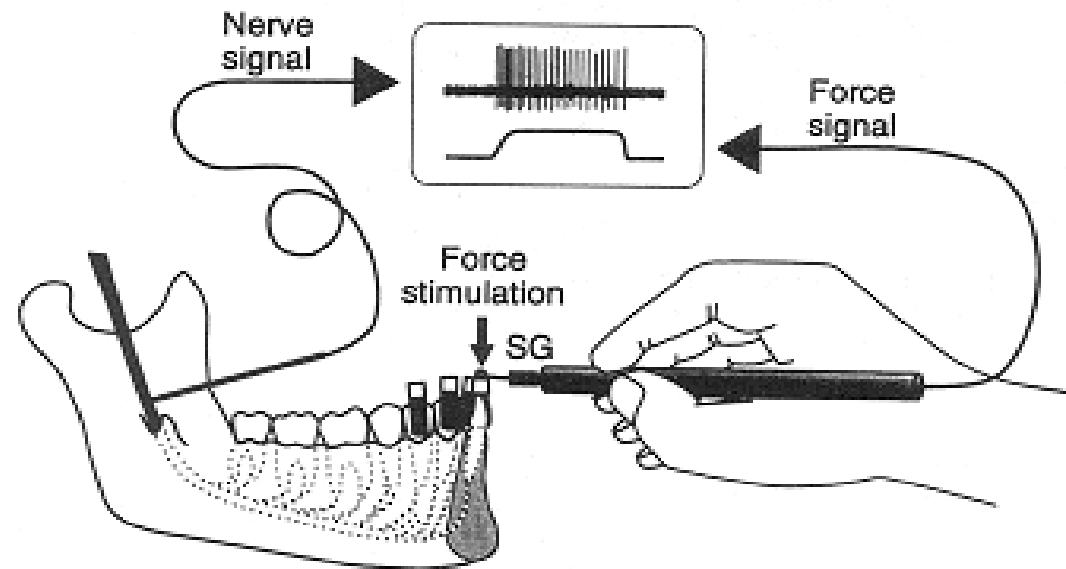
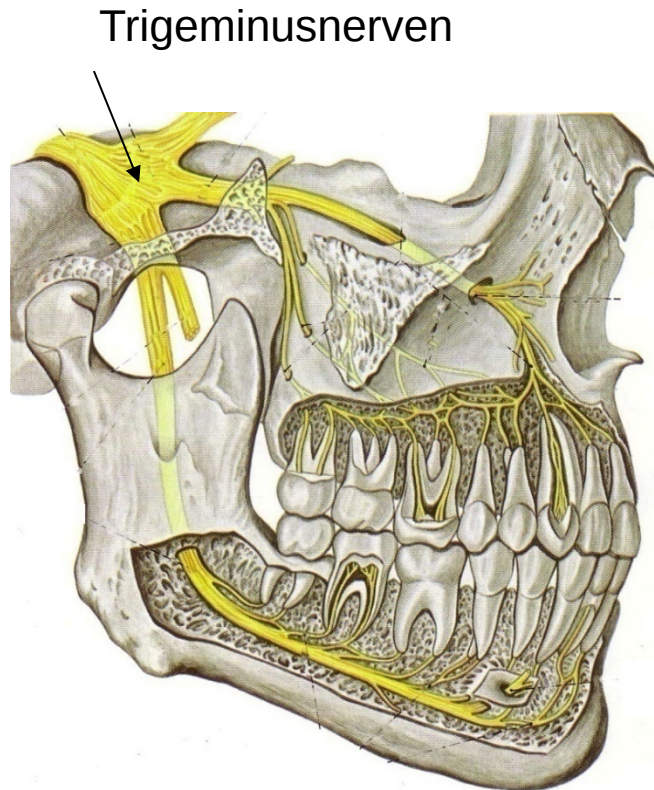
- "Hur mycket "gapar" underkäken?"
- "Hur snabbt öppnas underkäken?"

Periodontalreceptorer

Registrering från ett enskilt periodontalreceptoraxon

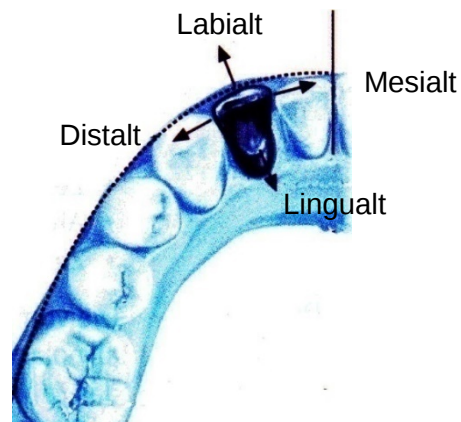
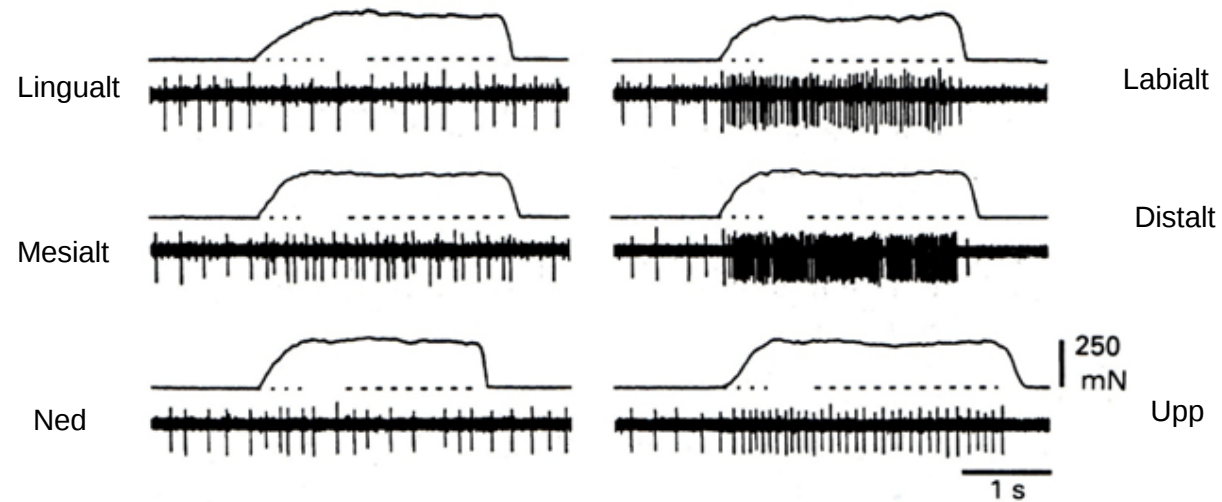
A β -axoner (ca 30-90 m/s)

Registrerar krafter anlagda mot tanden t.ex. bitkrafter

Periodontalreceptorer registrerar kraftens riktning och storlek

Kraftriktning: Exempel från ett enskilt periodontalreceptoraxon

Olika axoner signalerar olika kraftriktningar beroende på receptorernas placering i periodontalligamenten.

Registrering från periodontalt nociceptoraxon

Stimulering periodontalt på sövda
försöksdjur efter incisivextraktion

A δ -axoner (ca 6-9 m/s)

C-axoner (ca 1 m/s)

Stimulus

Mekanisk

82mN (direkt
tryck dvs ej
bitkraft!)

0.1mV

"Smärtsam"
hetta

0.1mV

50°C
30°

"Inflammation"

5 aktionspotentialer
per sekund

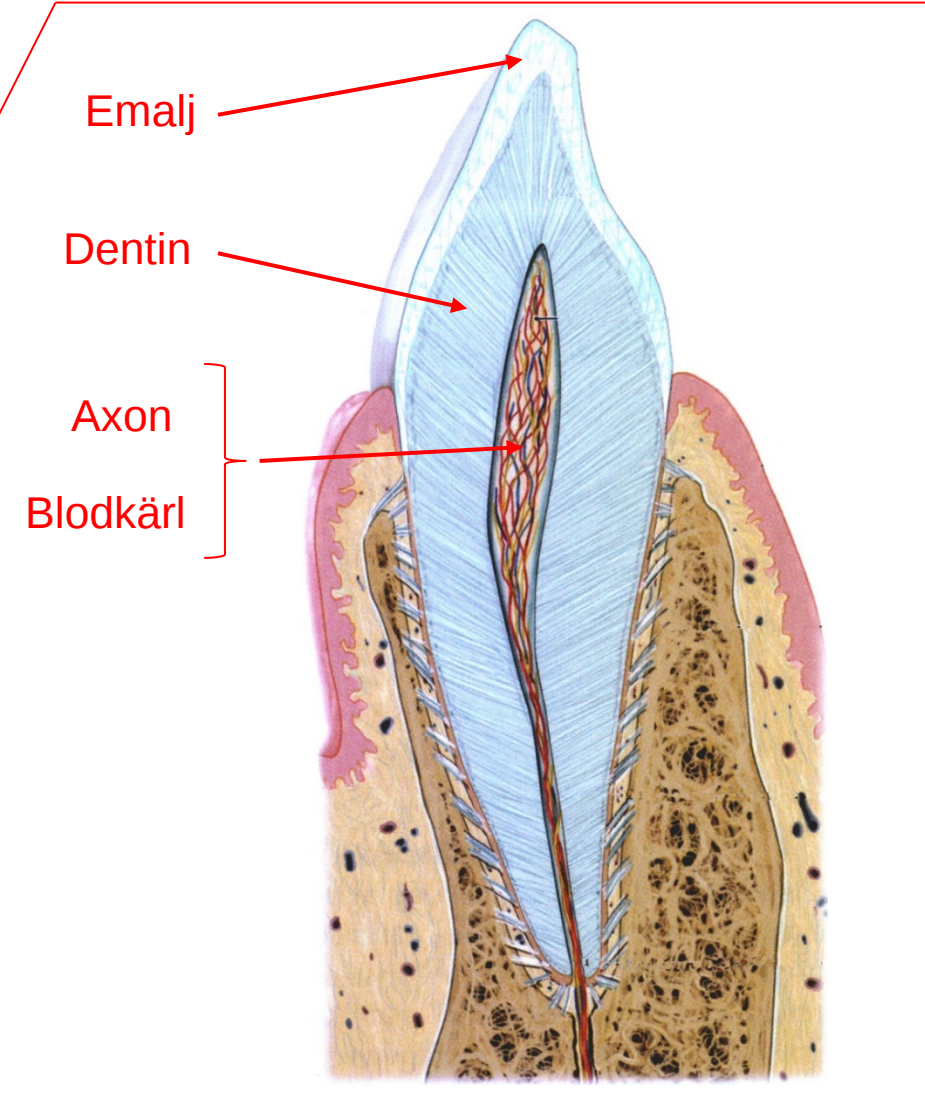
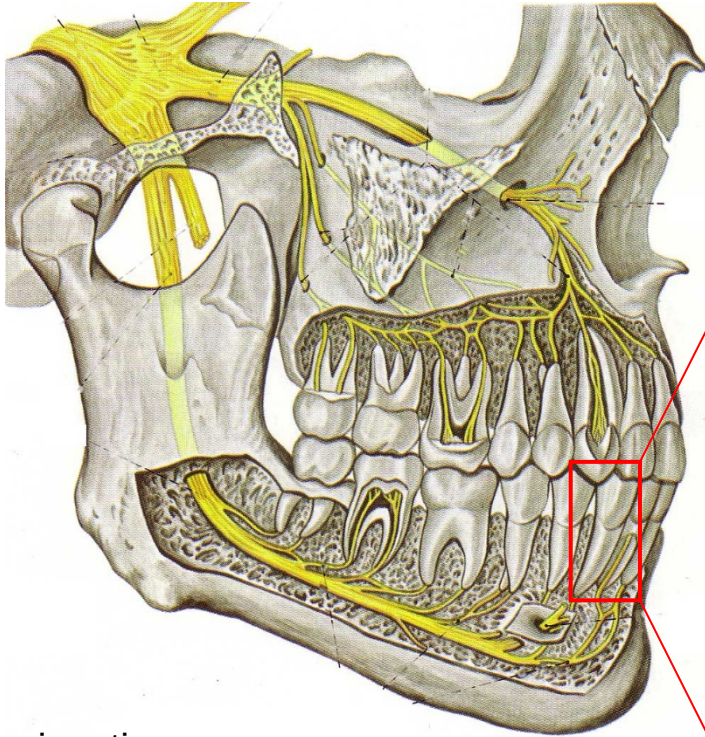
2 s

Bradykinin

"Utsköjning"

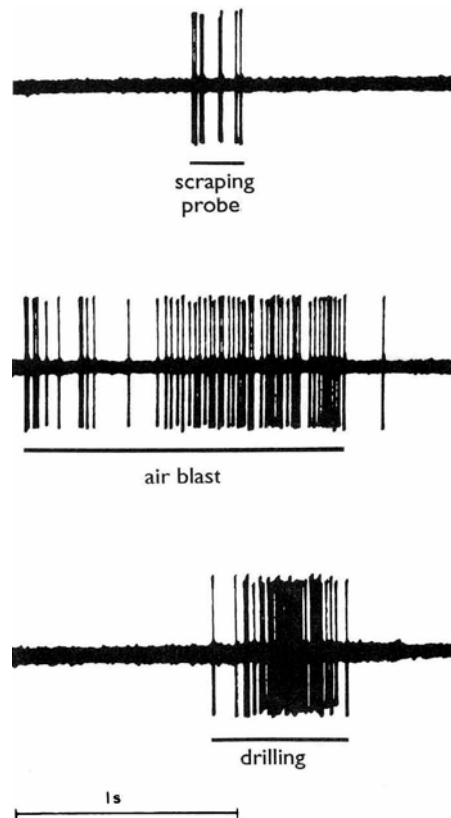
Axoner från tandpulpa och dentin

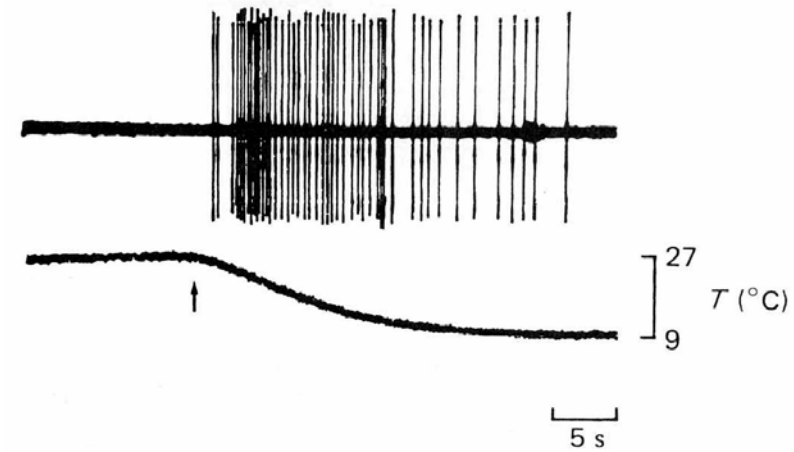
- Fria nervändslut, nociception
- Receptorer i dentin - mekanisk påverkan på dentin, temperatur, inflammation.
Huvudsakligen A- δ axoner
Sklar distinkt smärta
- Receptorer i pulpa - inflammation, temperatur, mekanisk påverkan.
Huvudsakligen C-axoner
Dov molande smärta

Vad aktiverar receptorer i dentin?

● Mekanisk stimulering

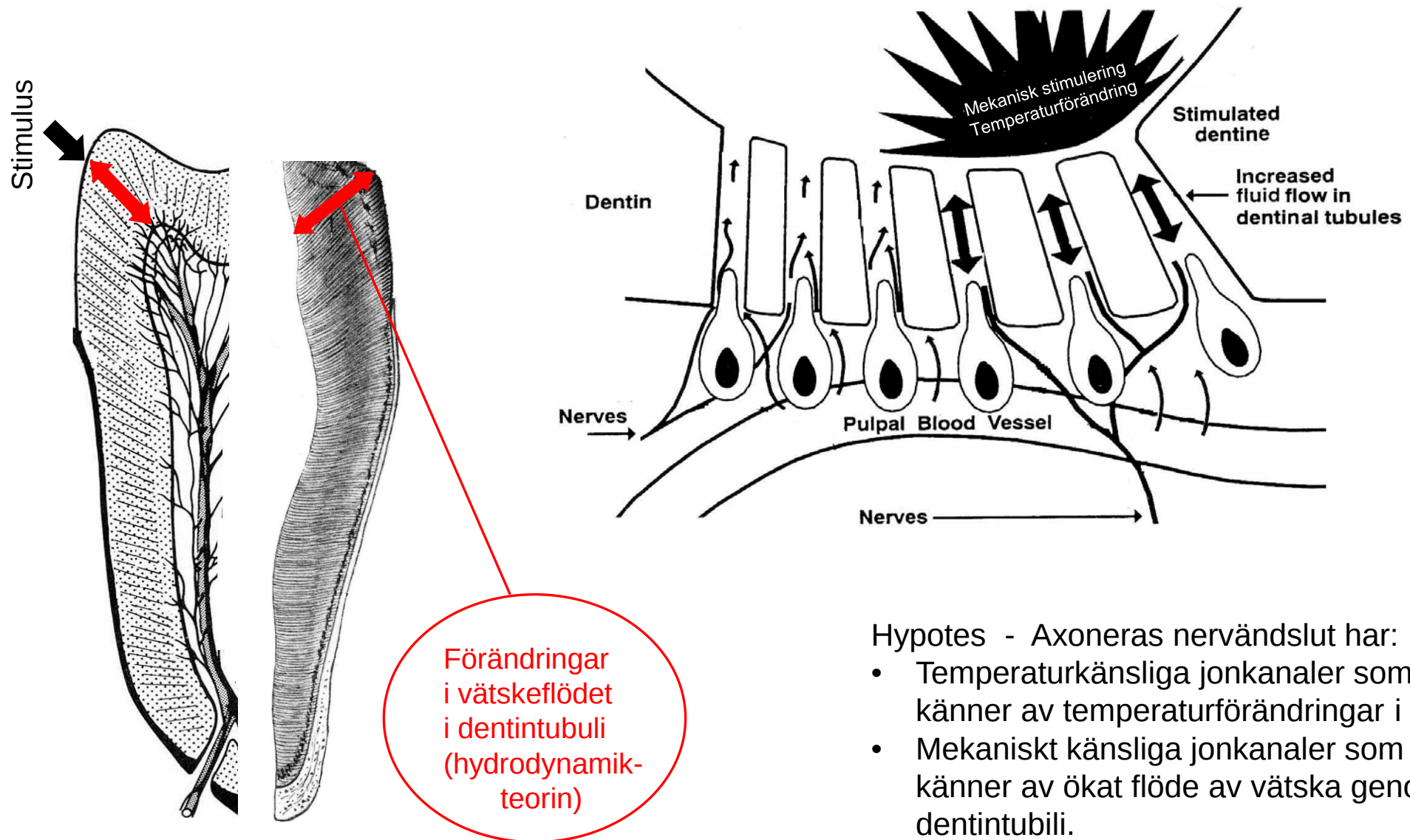

● Temperaturstimulering

● Inflammation

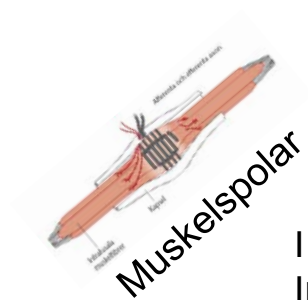
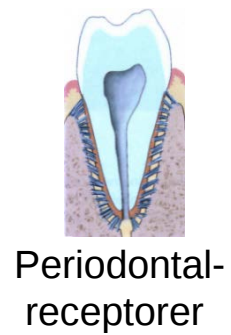
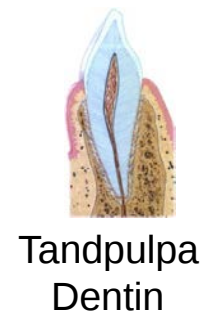
Hur kan axonerna känna av stimuli på dentinytan?

Hypotes - Axonernas nervändslut har:

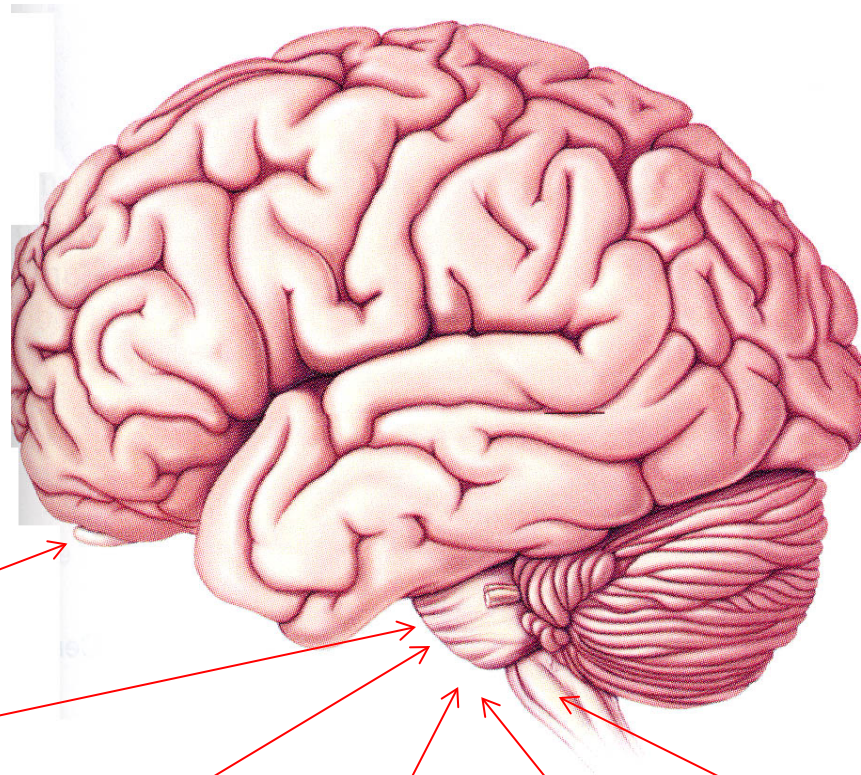
- Temperaturkänsliga jonkanaler som känner av temperaturförändringar i dentin
- Mekaniskt känsliga jonkanaler som känner av ökat flöde av vätska genom dentintubuli.

Information till CNS

I käkslutarmuskler
Inte i käköppnarmuskler

Lukt

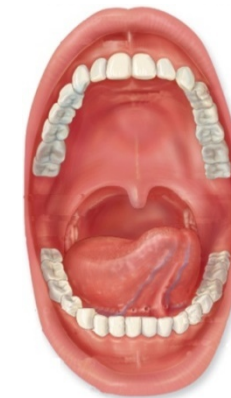
Smak

"Beröring"
Nociception
Temperatur

Hörsel

Munhåla

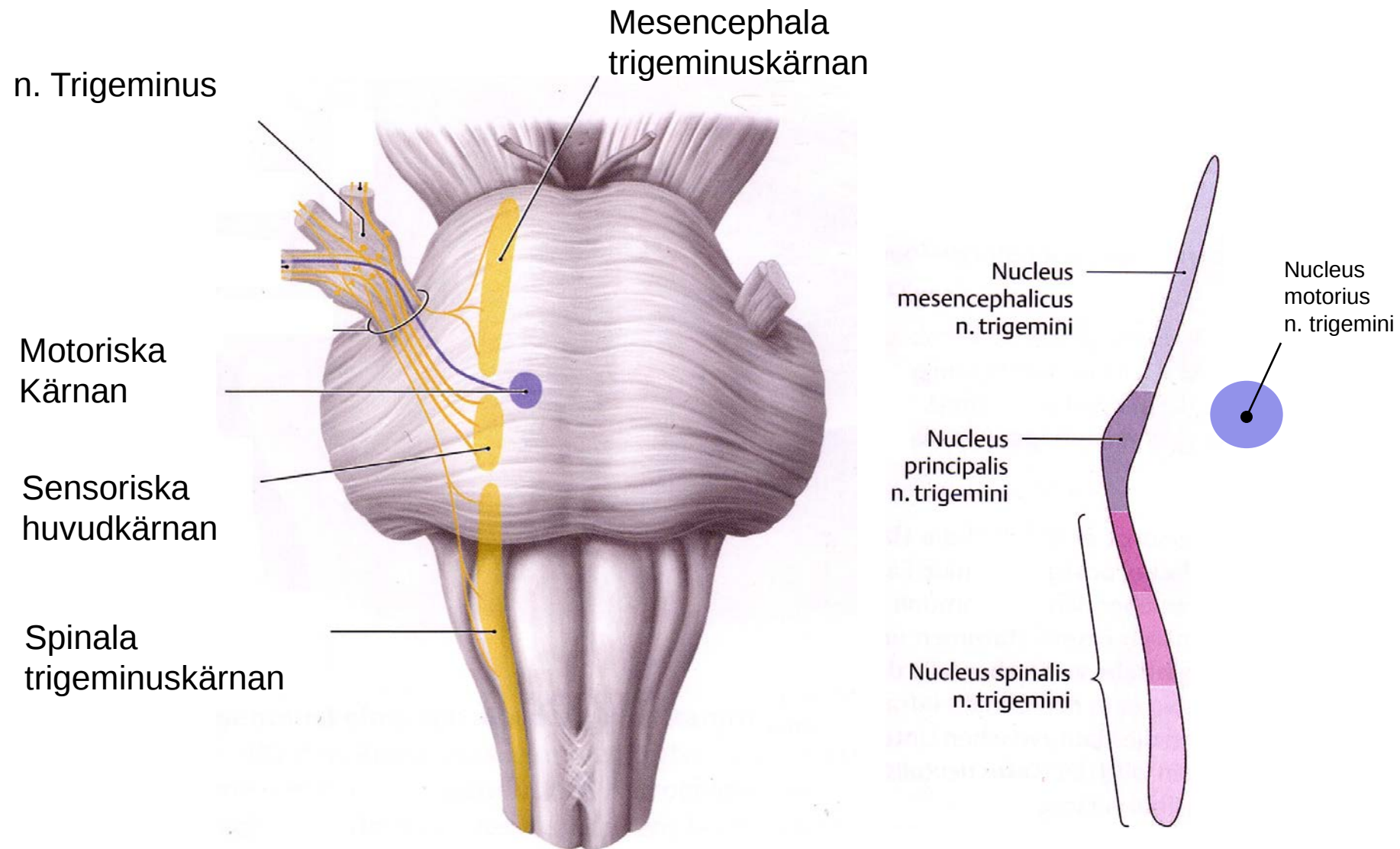

Ansikte

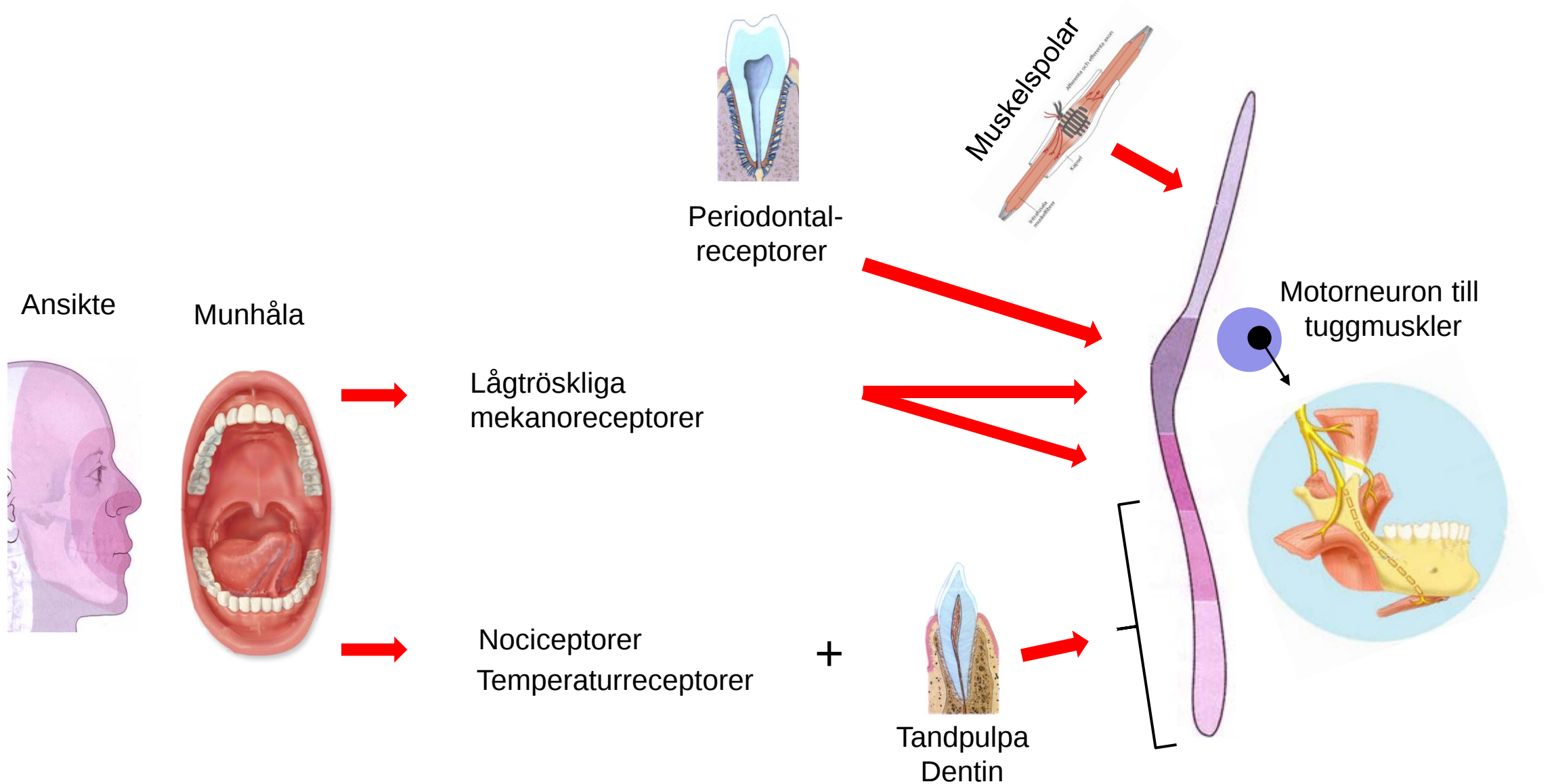

Trigeminuskärnorna och ascenderande banor

Trigeminuskärnorna

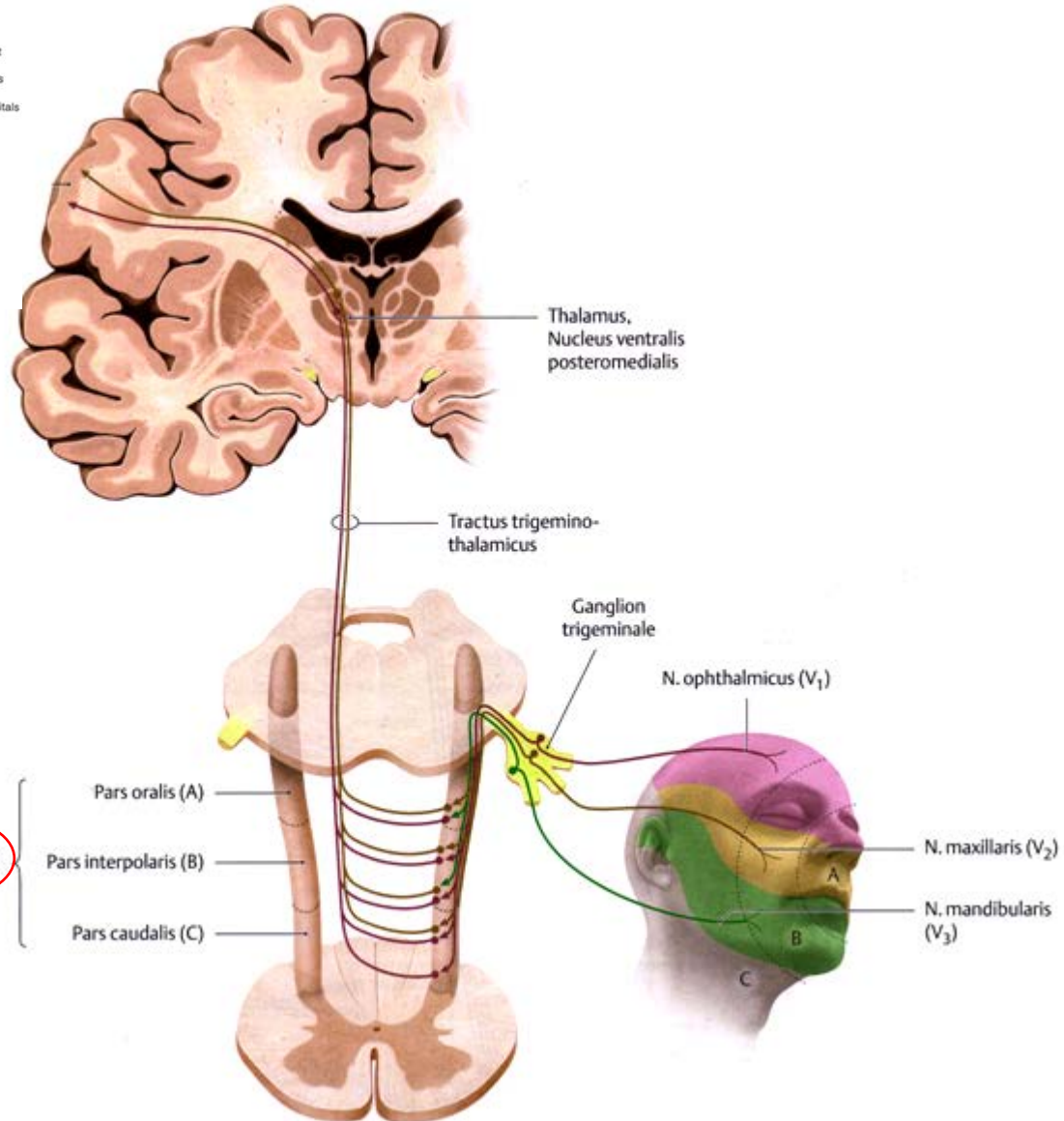
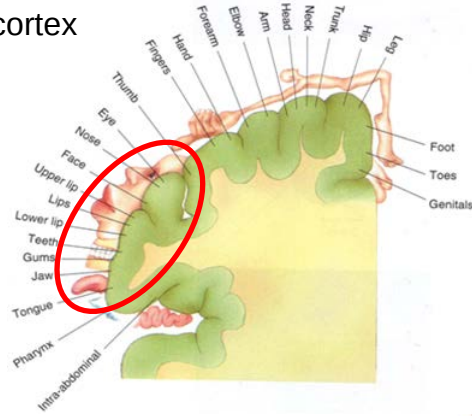

Vad gör trigeminuskärnorna ?

Trigeminothalama banan

Primära somato-
sensoriska cortex

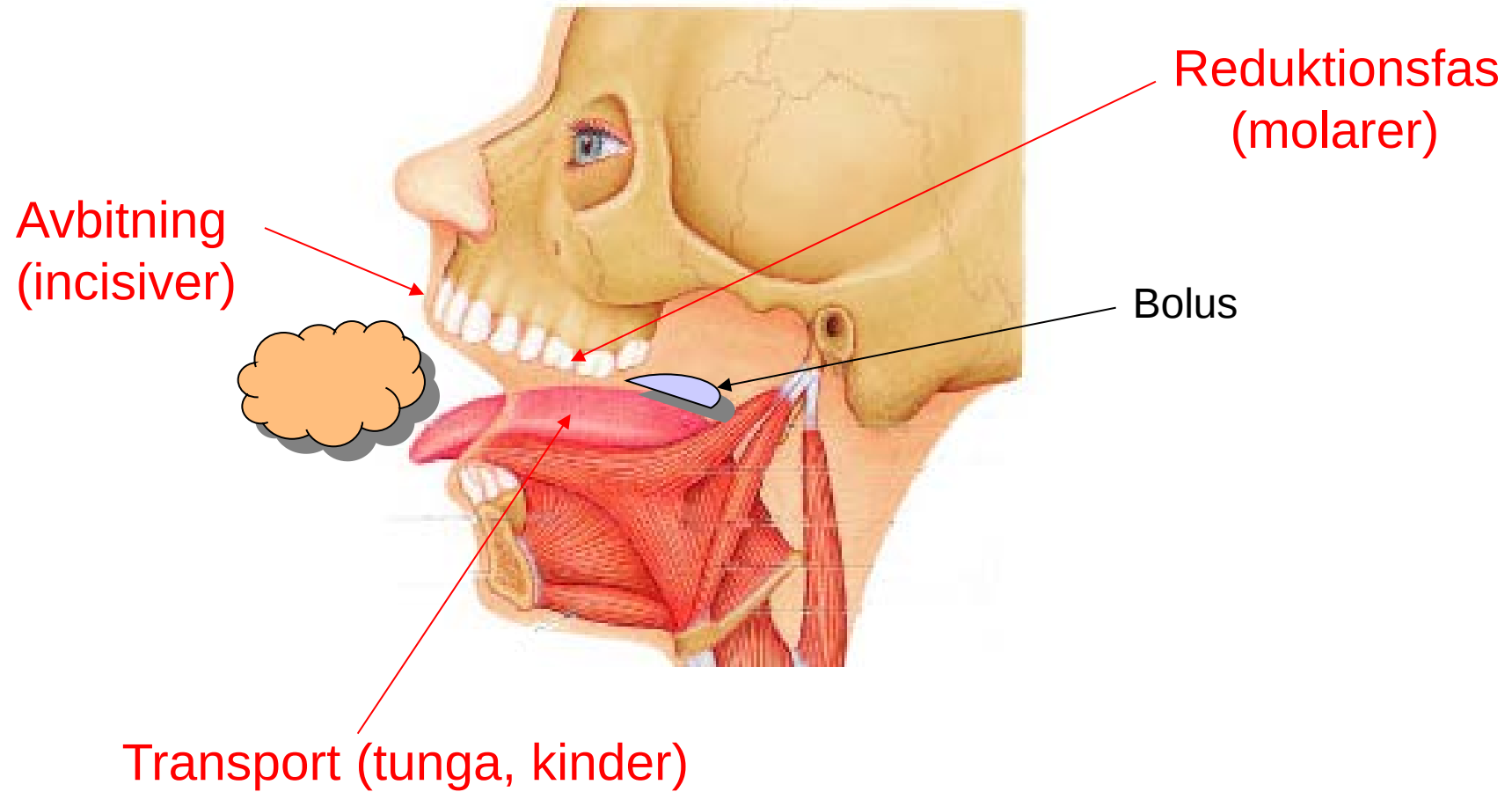

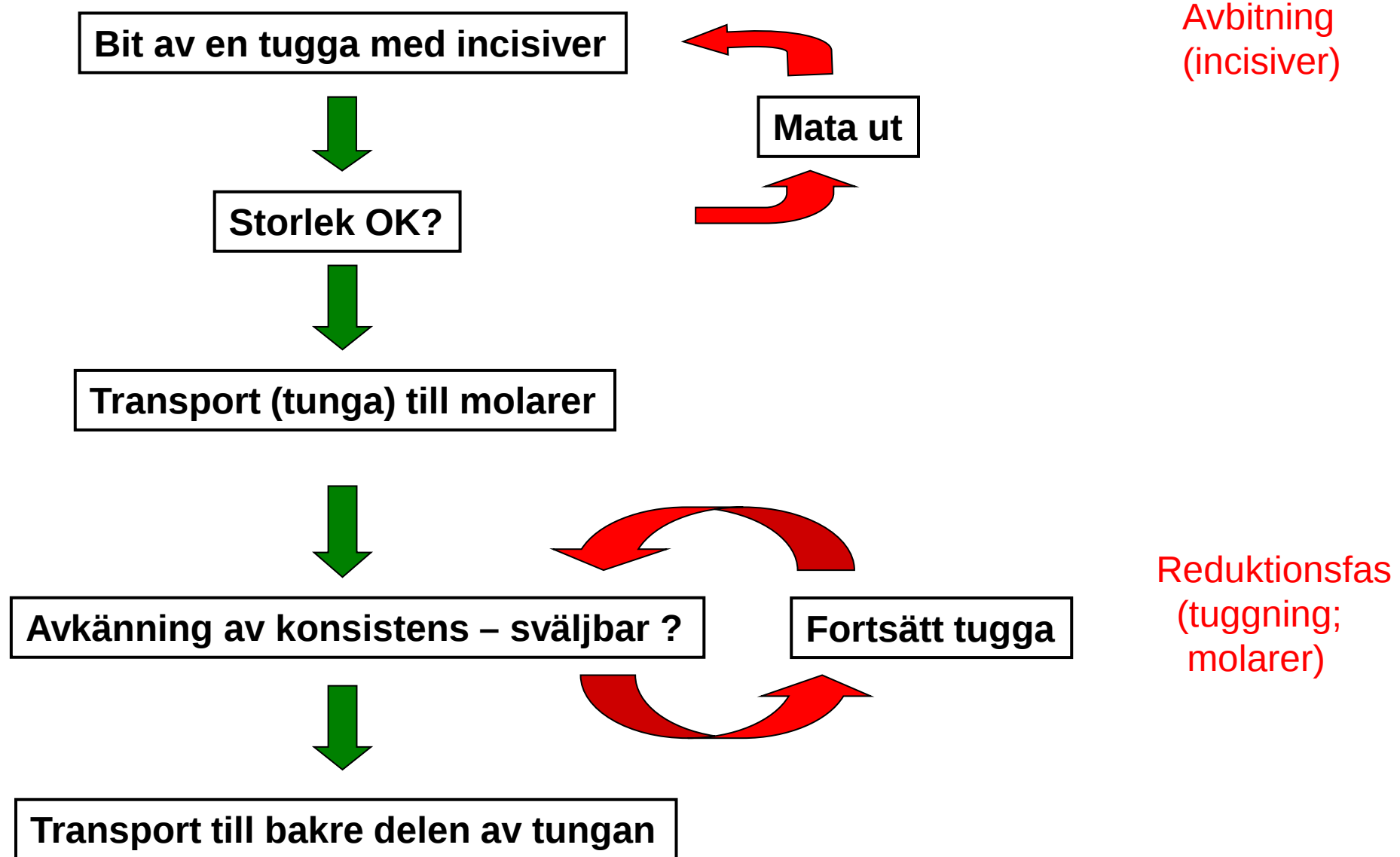
Spinala
trigeminuskärnan

Nucleus spinalis
n. trigemini

Oral motorik

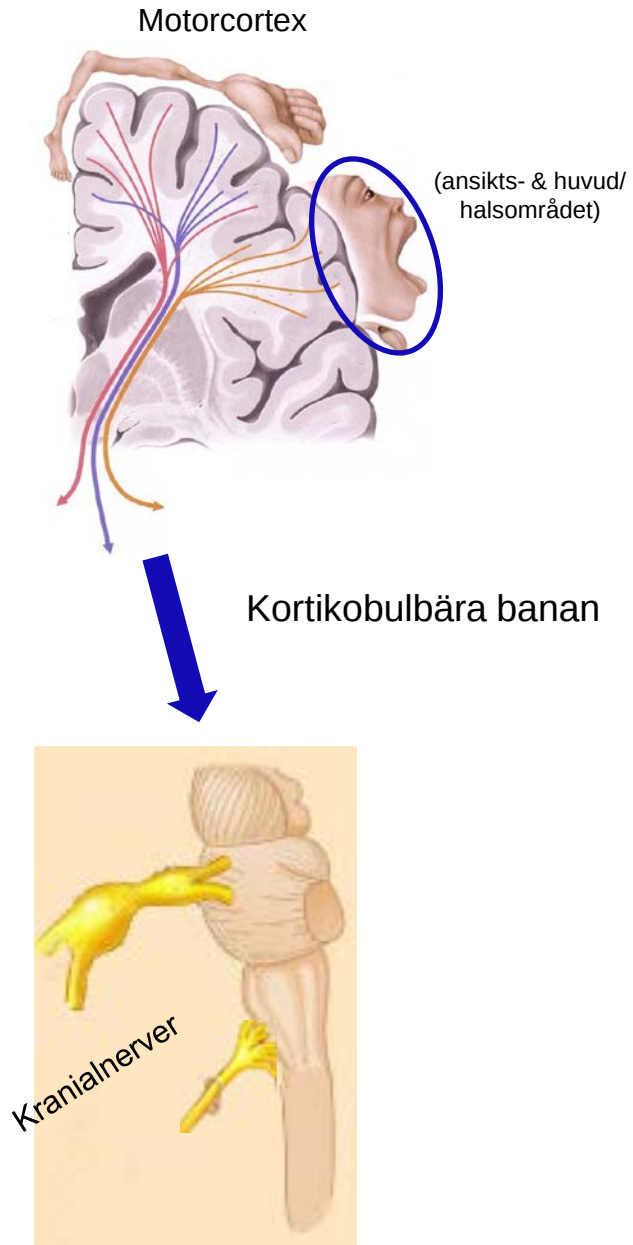
Hur blir en matbit sväljbar?

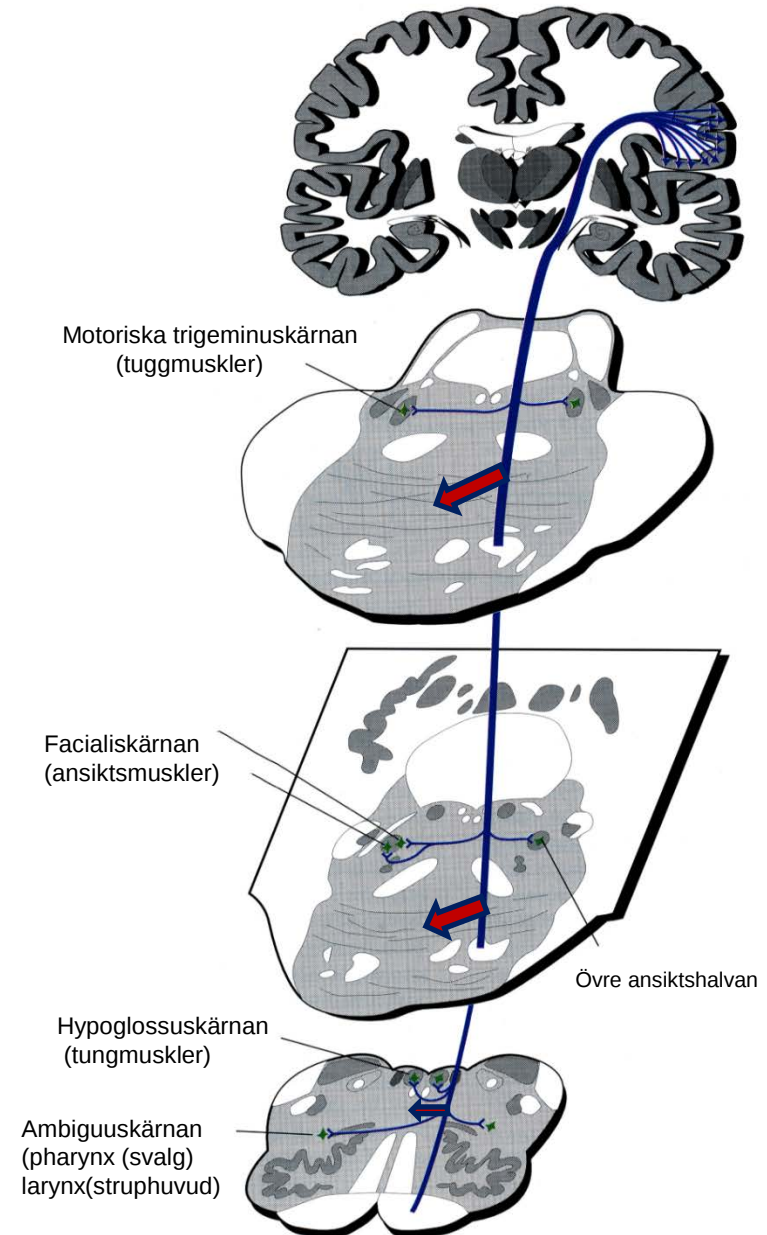

Avbitning

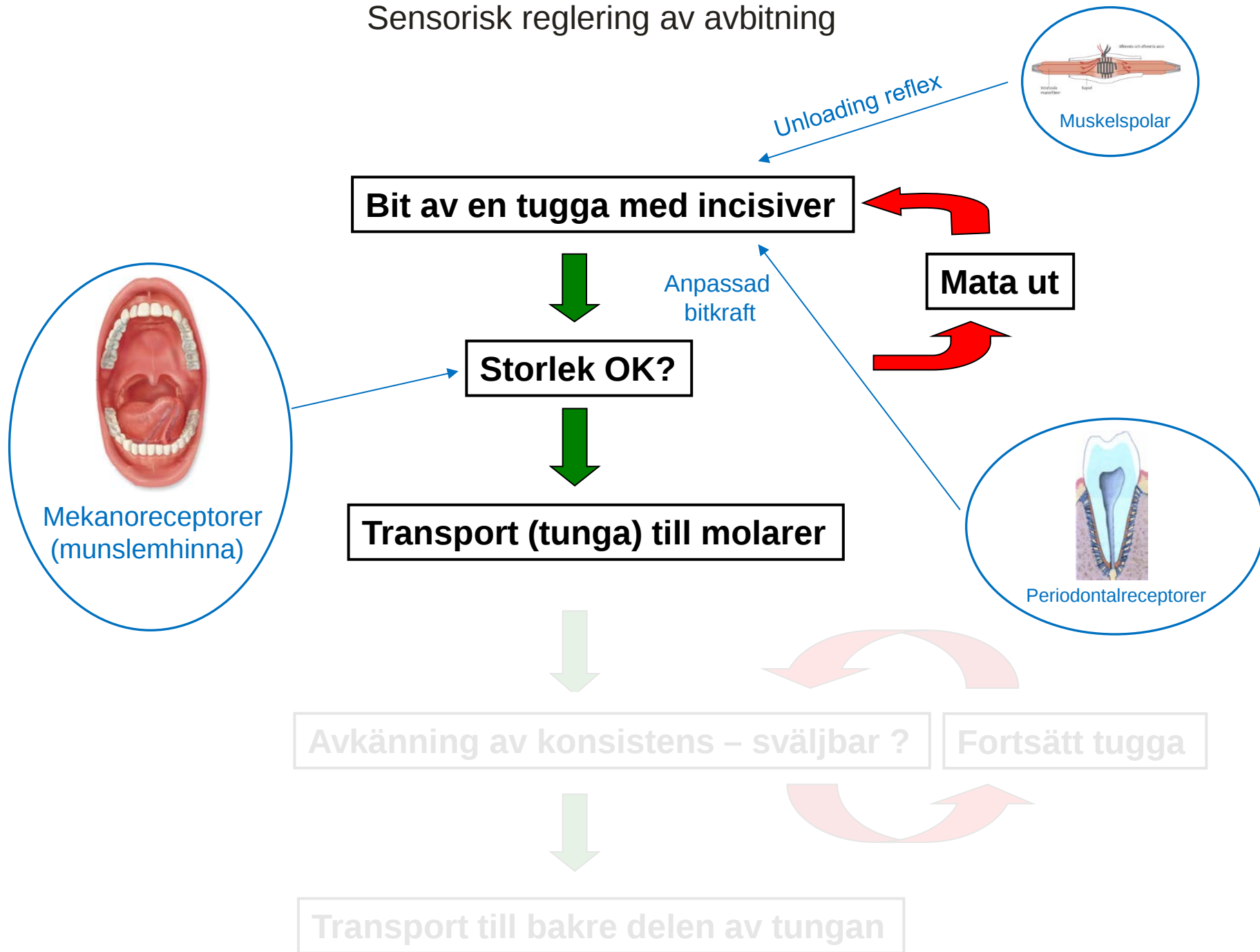
Styrning av motorik i hjärnstammen från primära motoriska cortex

Kortikobulbära banan

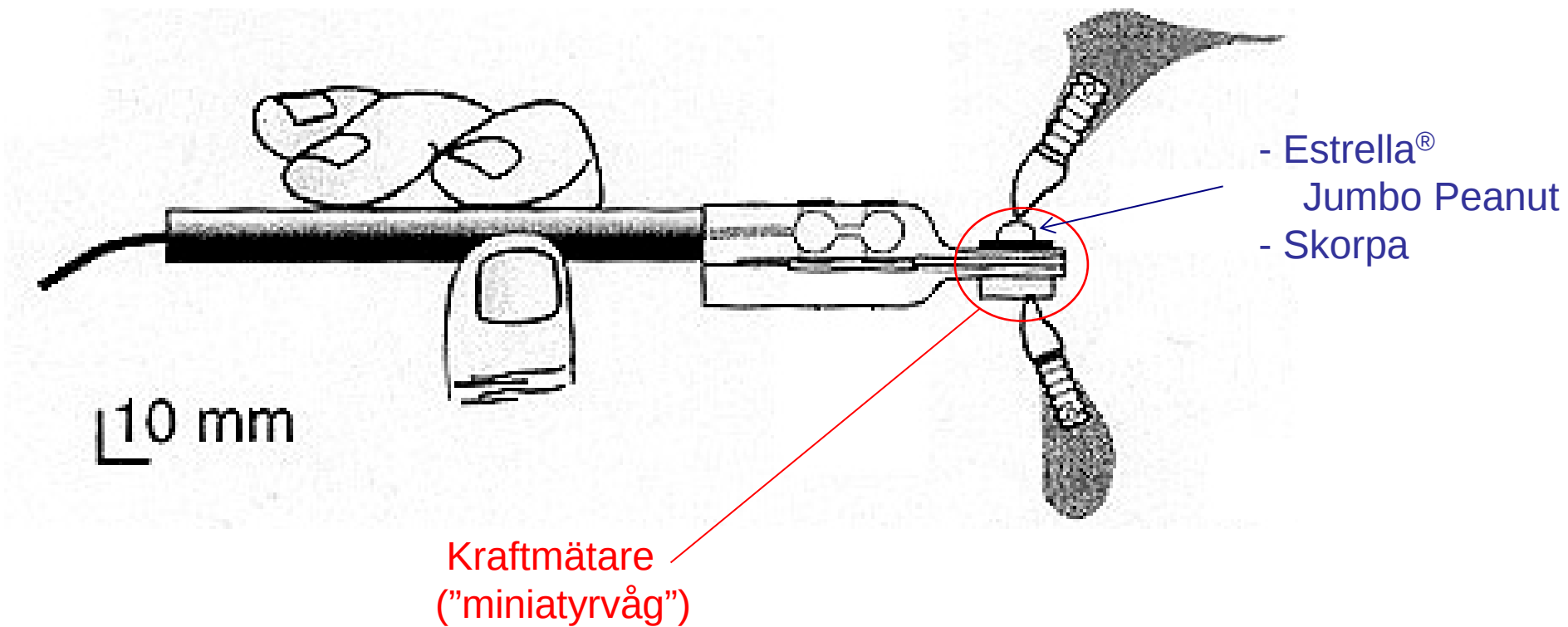

Sensorisk reglering av avbitning

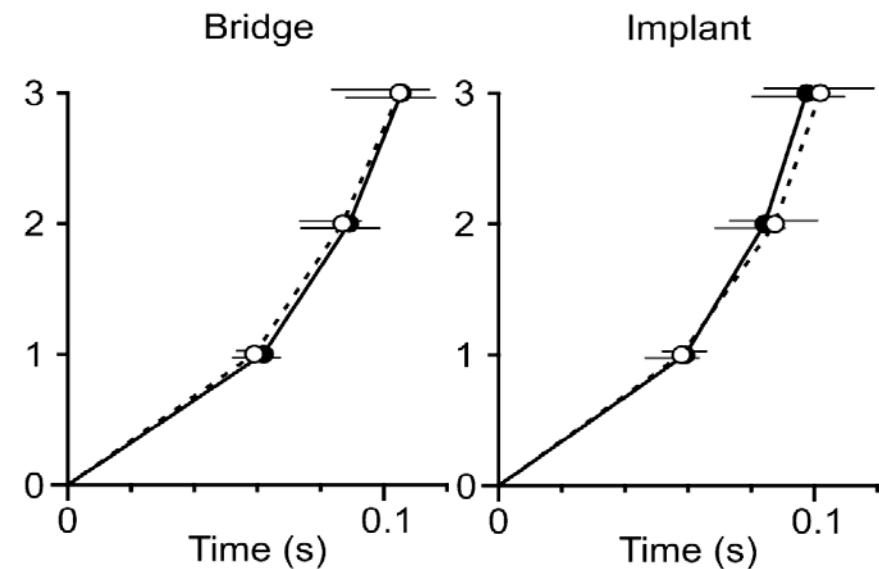
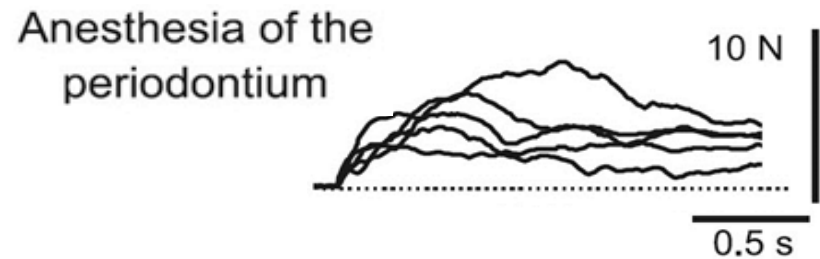
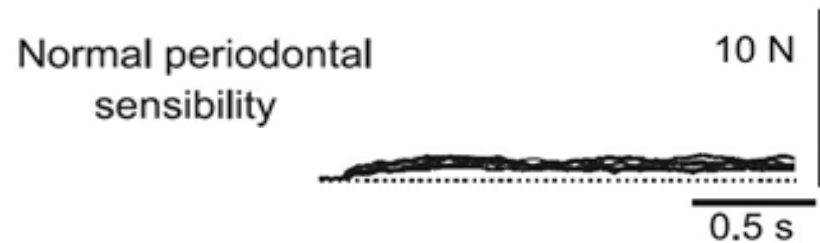
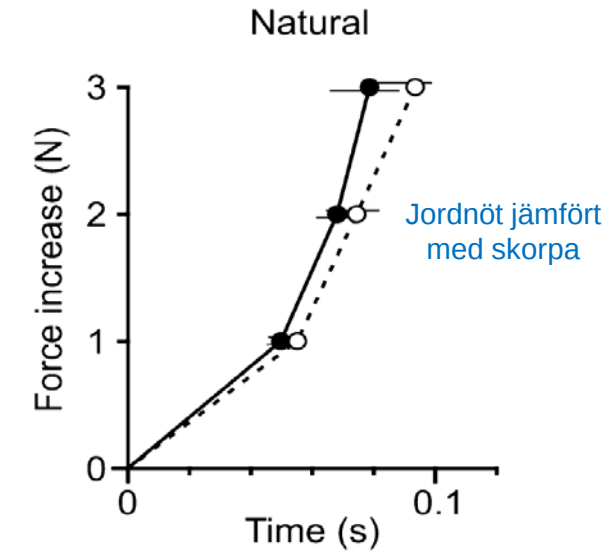
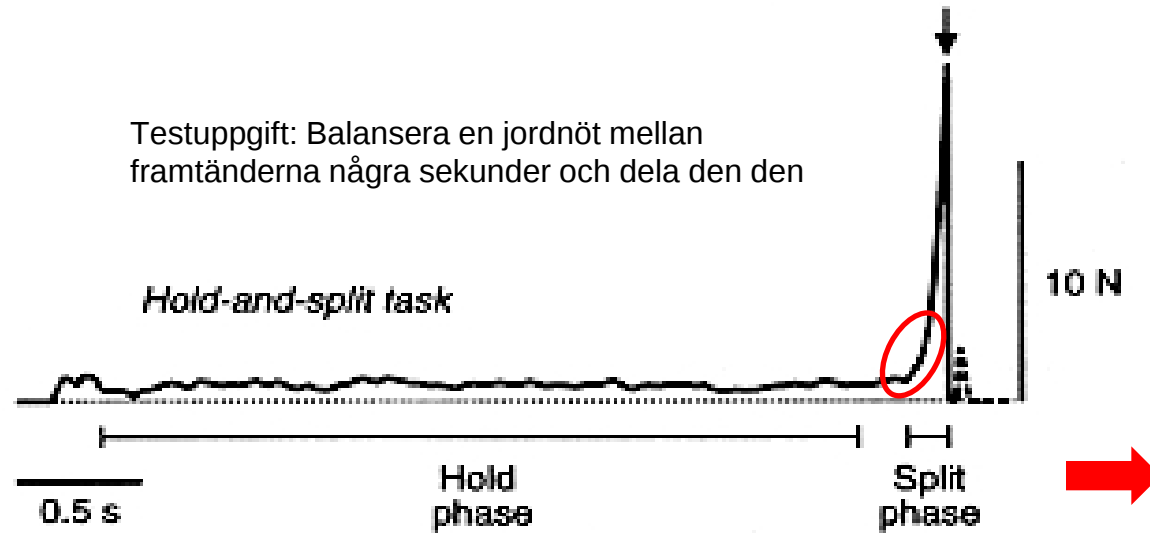

Avbitning

Att mäta bitkraft ...

Avbitning med incisiver – med och utan periodontalreceptorer

Kraften är för hög och varierar med tiden och från gång till gång

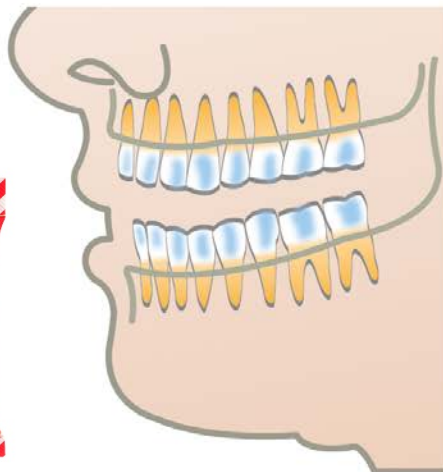
Samma kraftökning oavsett typ av matbit

Avbitning -- Resultat med och utan periodontalreceptorer

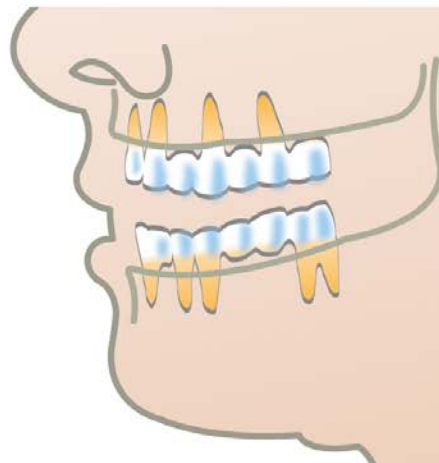
Testuppgift: Placera en godiskula mellan tunga och gomtak, flytta den till incisiverna och bit igenom den på mitten

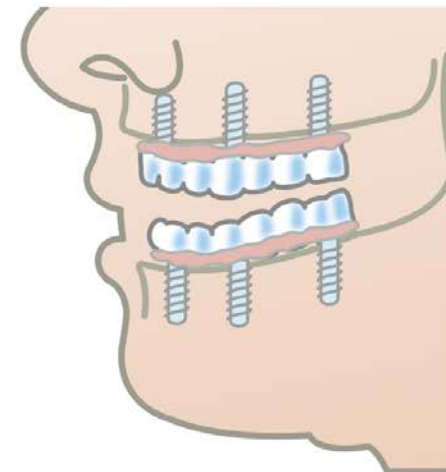
Intakta tänder

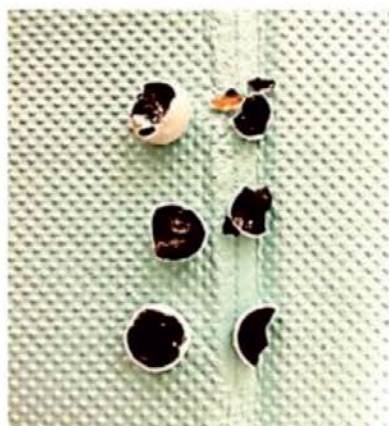
Tandförankrad bro

Titanimplantat

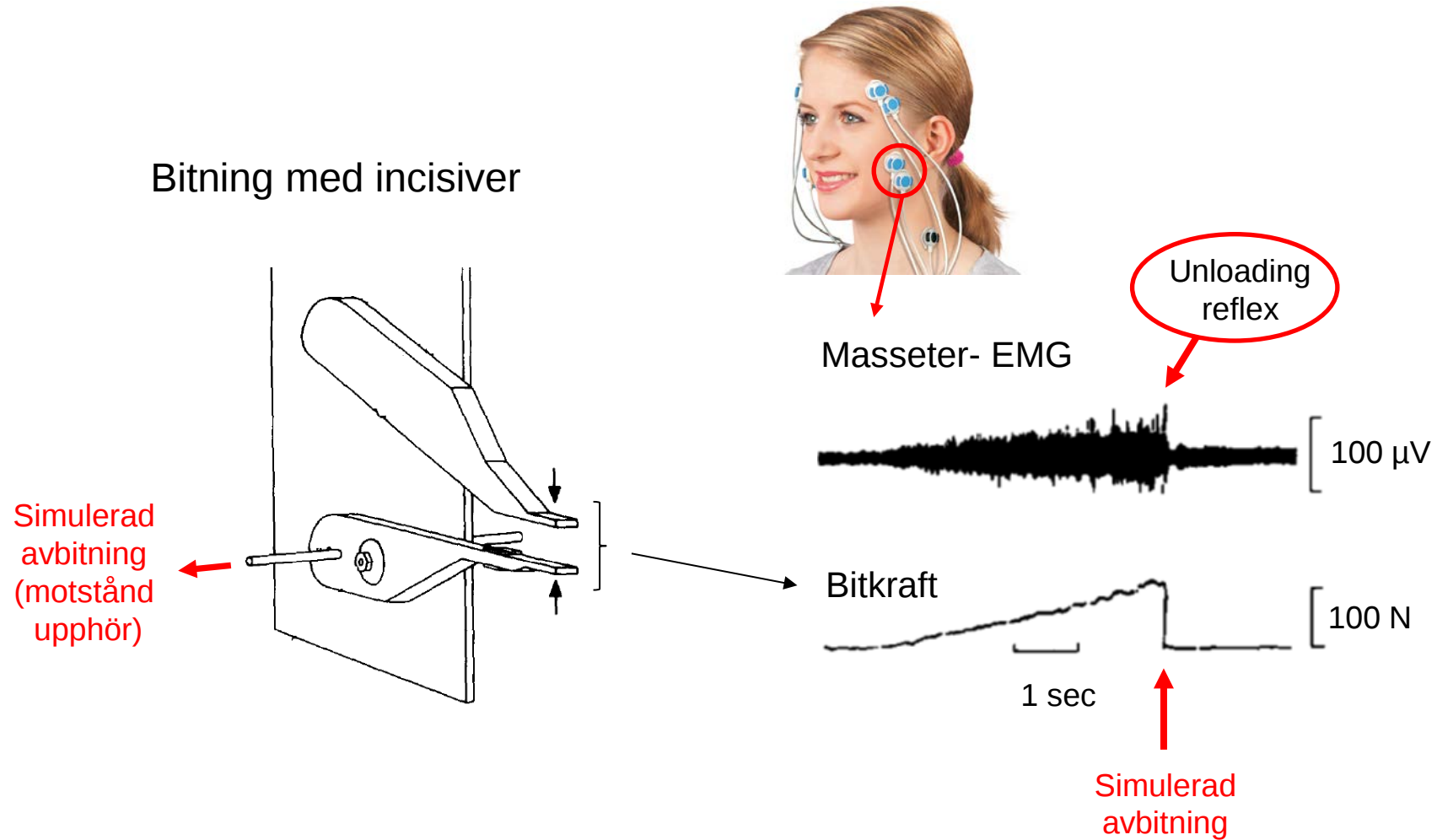

Resultat
(tre genombitna
kulor)

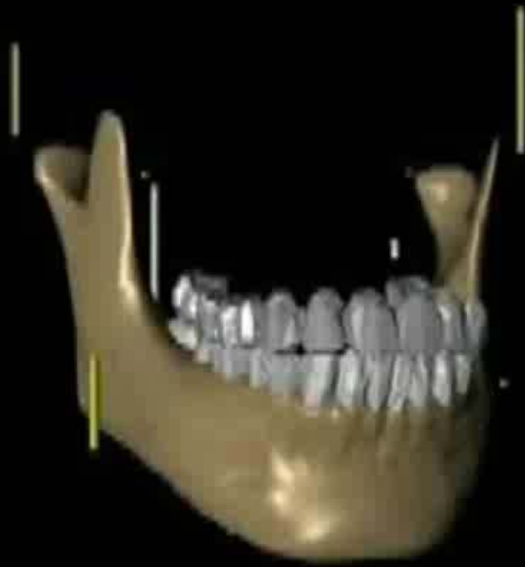
Sned avbitning och asymmetriskt/ojämnt delad matbit

Att stanna käkslutning direkt efter avbitning - "Unloading reflex"

"Reflex inhibition of jaw closing muscles when food between the jaws suddenly breaks"
Skyddsreflex! Signal? Muskelspolar (masseterförkortning)

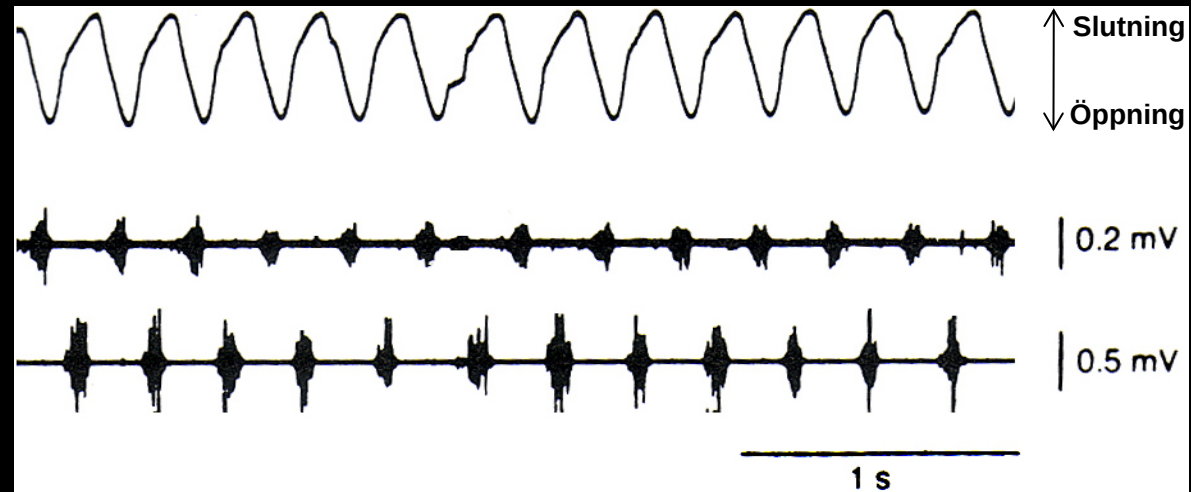
Reduktionsfas – mastikation –
tuggning

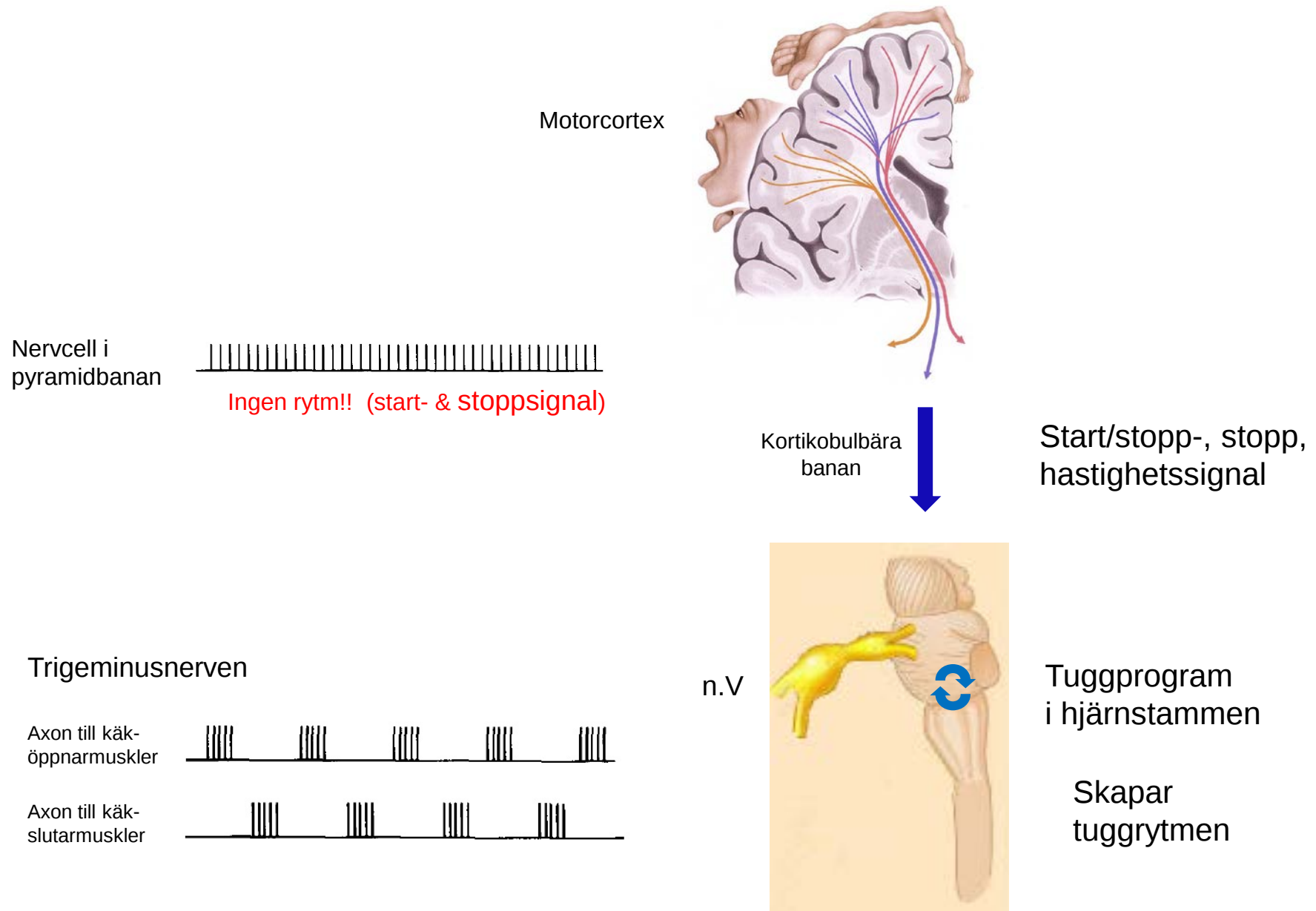
**Vertikal
kåkrörelse**

**EMG: Kåköppnare
(Digastricus)**

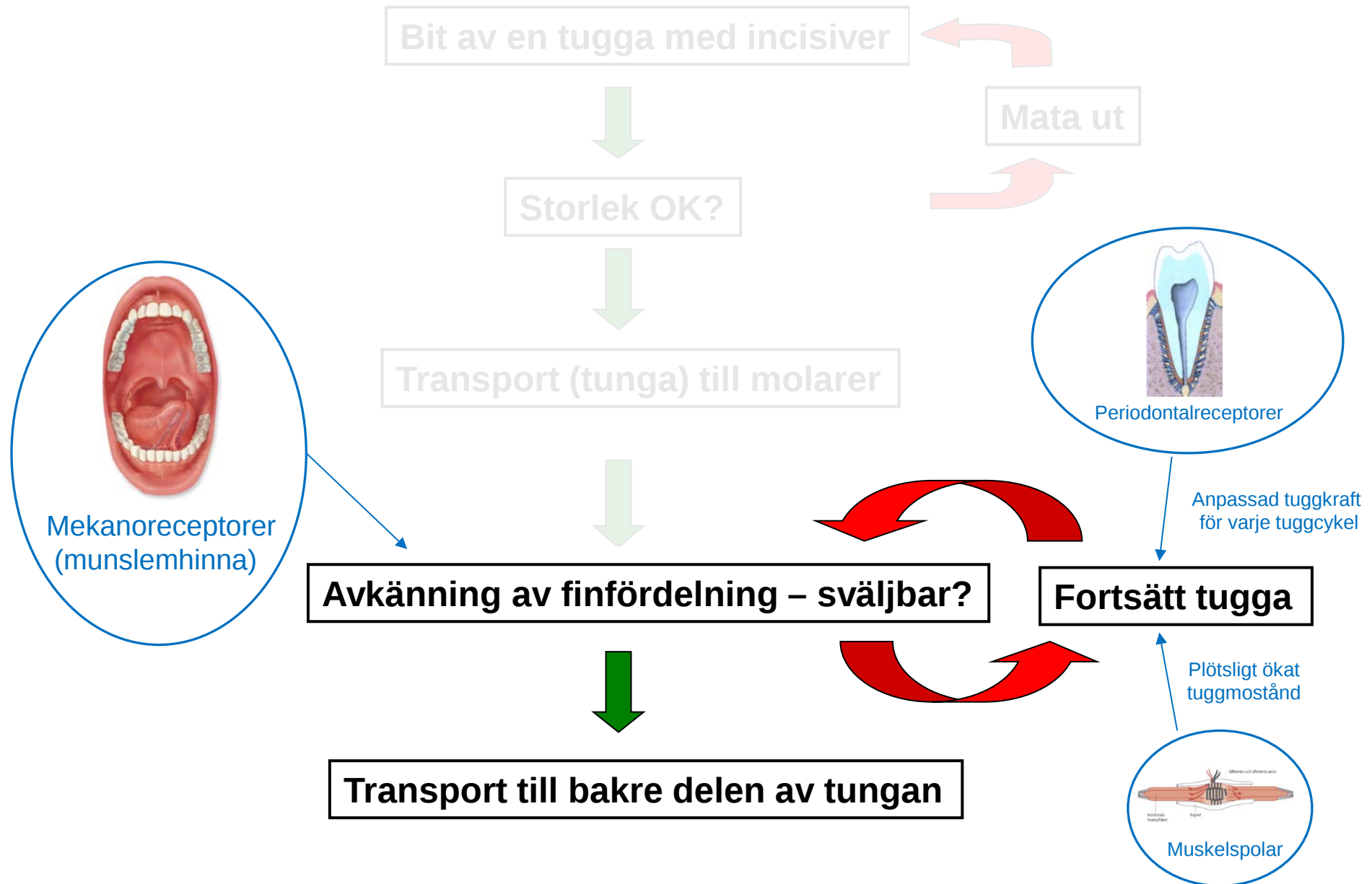
**EMG: Kåslutare
(Masseter)**

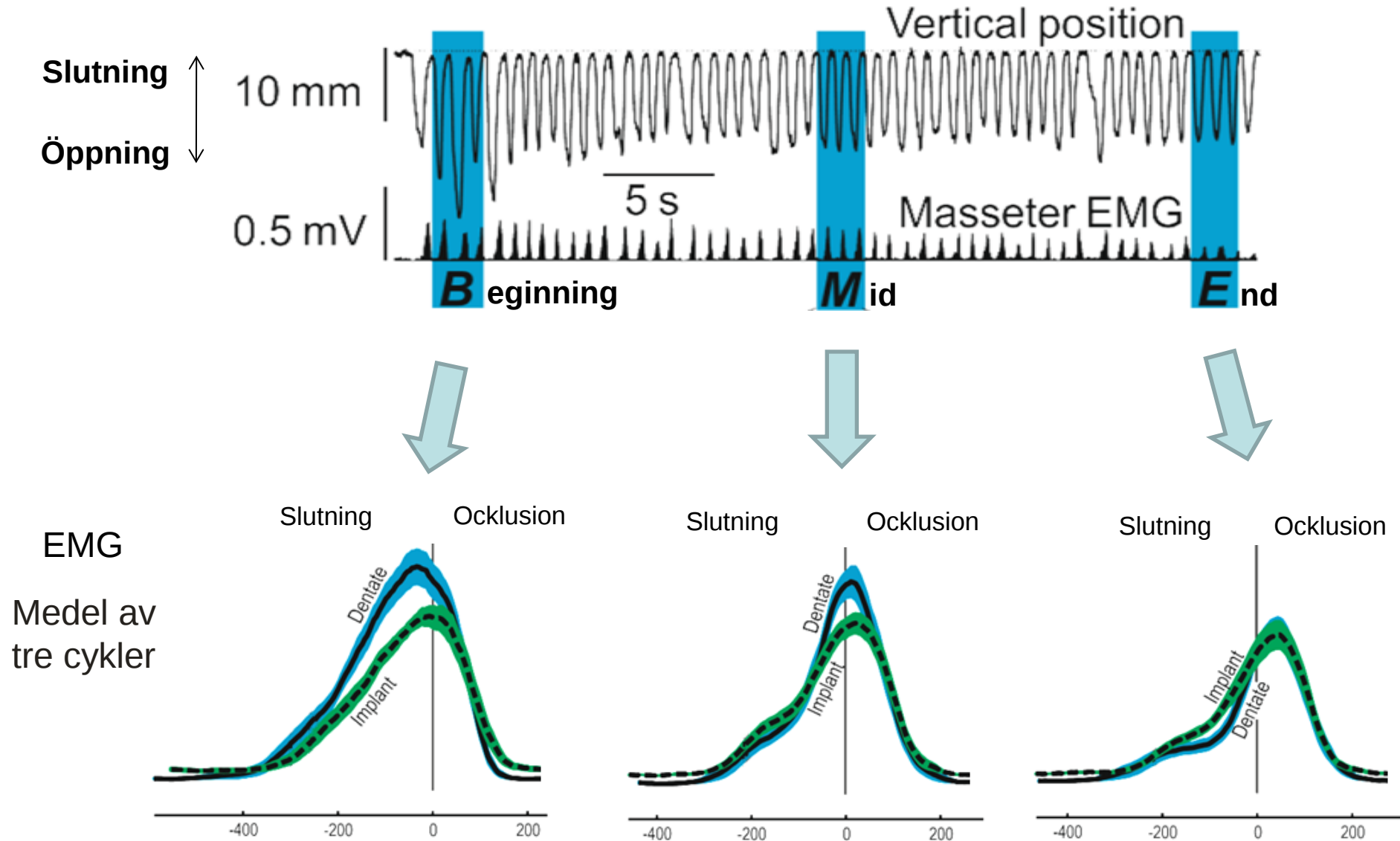
Reduktionsfas (tuggning)

Sensorisk reglering av tuggning (reduktionsfasen)

Reglering från periodontalreceptorer

Standardiserade bitar av olika hårdhet – resultat efter de första fem tyggcyklerna

Dentate

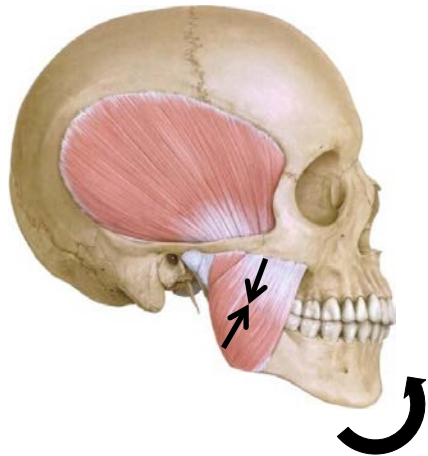
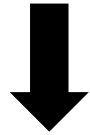
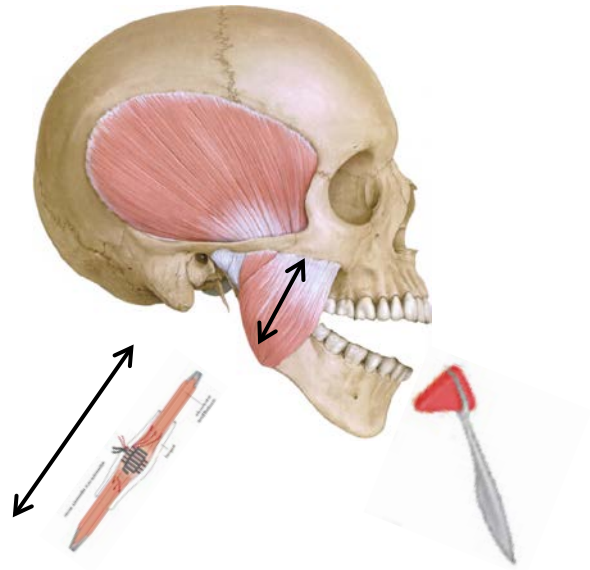

Implant

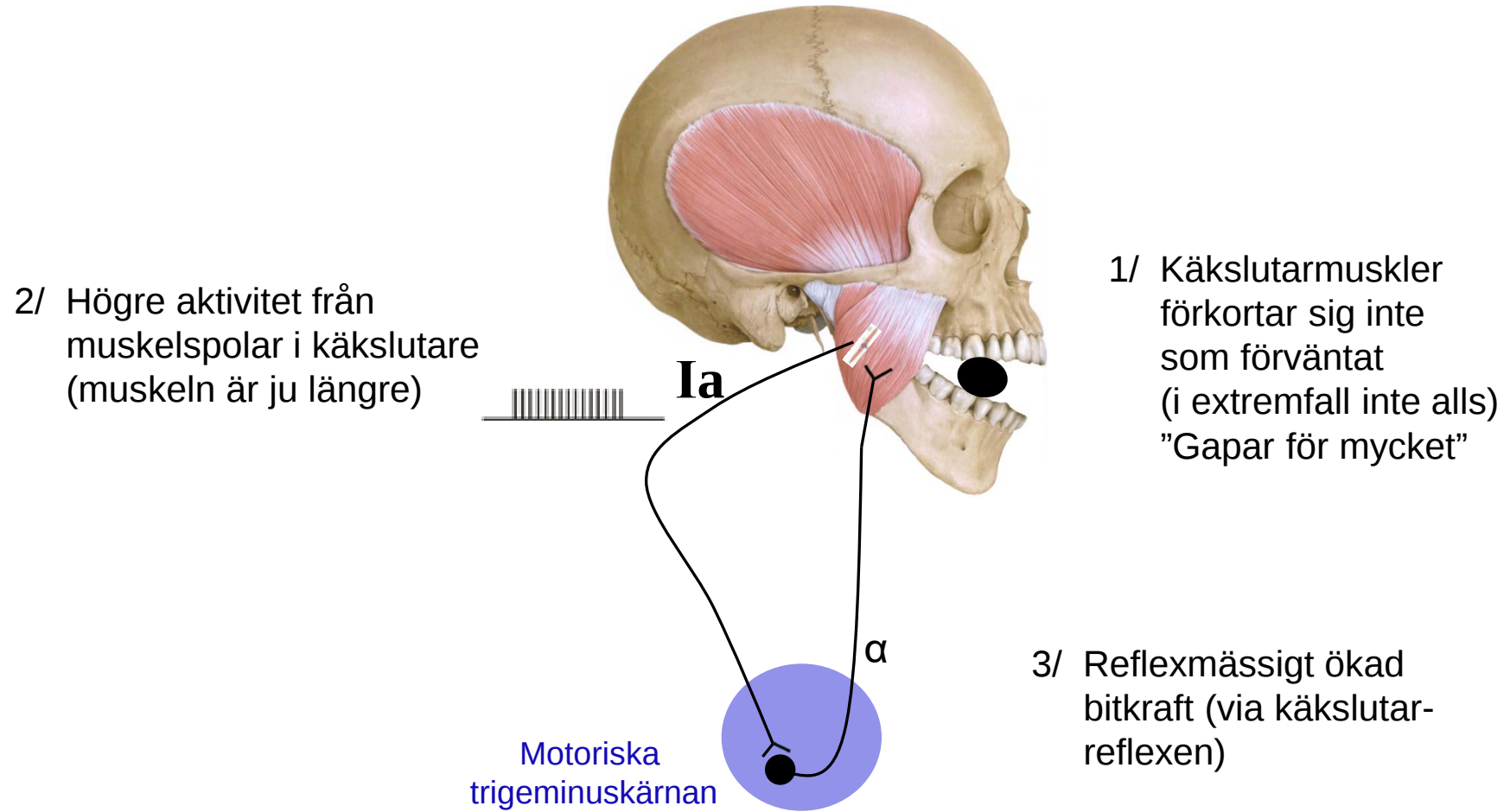

För låg tuggkraft i de inledande tuggcyklerna

Käkslutarreflexen (sträckreflex i käkslutarmuskler)

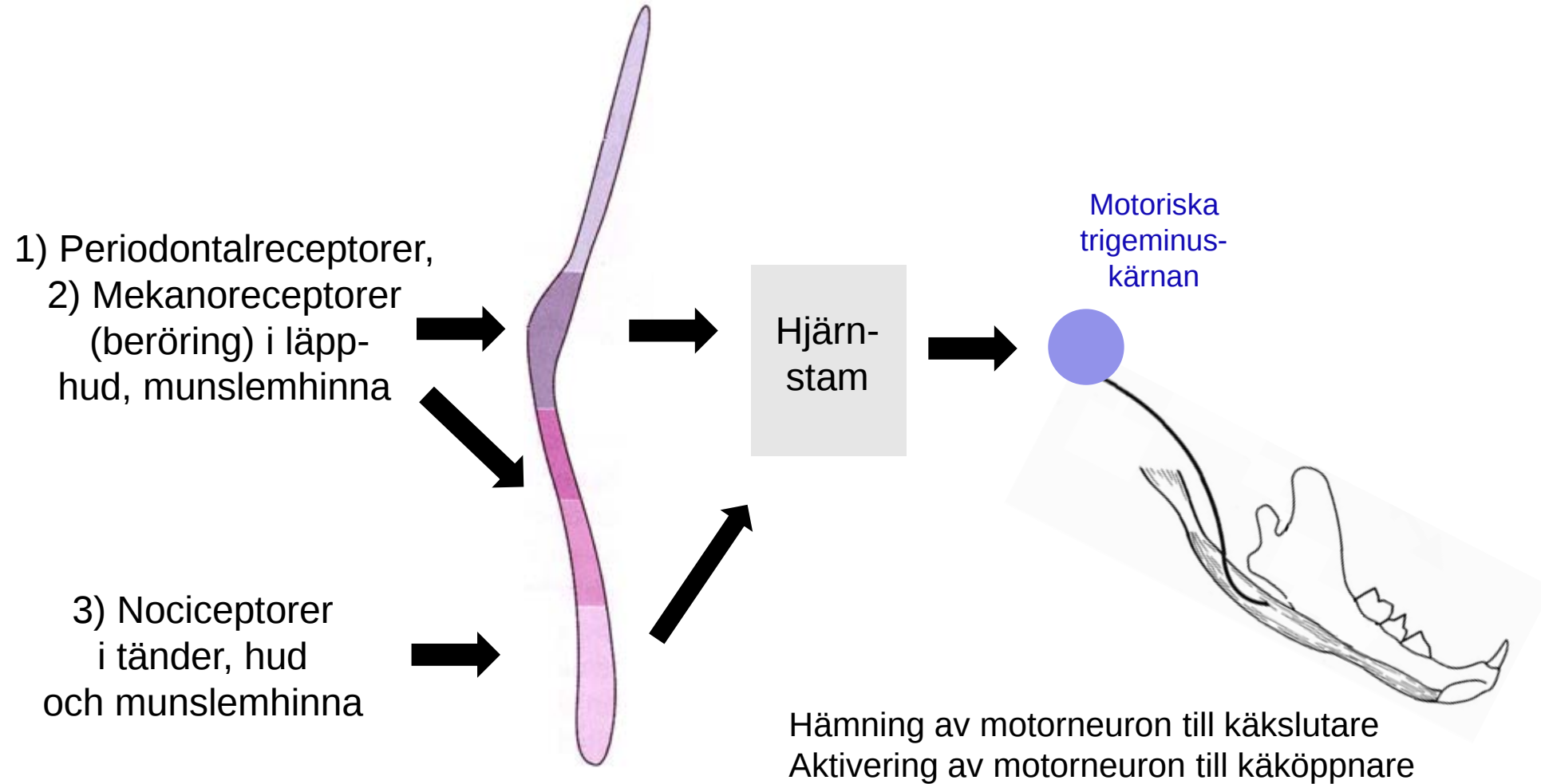

Plötsligt ökat tuggmotstånd

Käköppnarreflexen

Käköppnarreflexer – från flera afferenta system

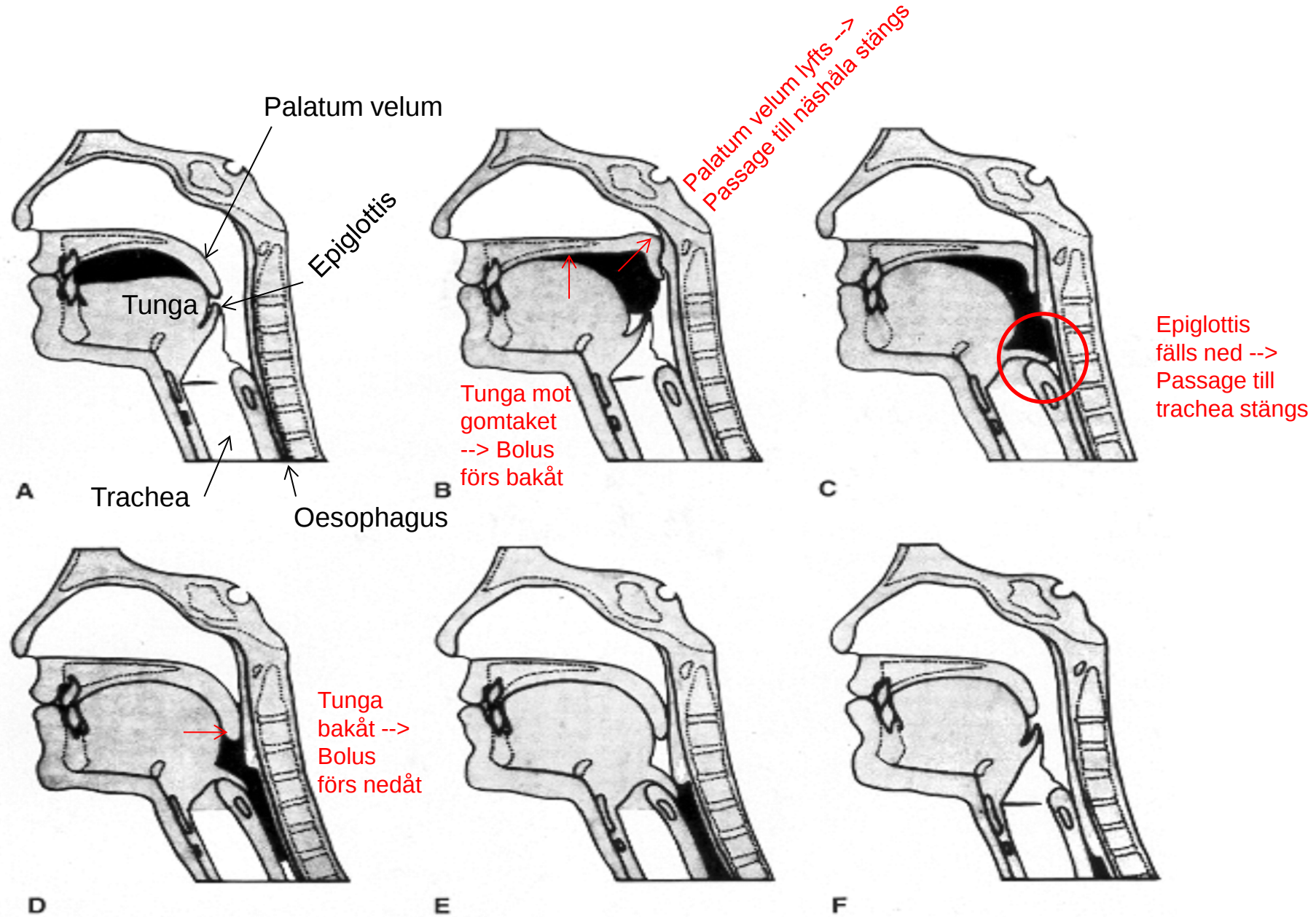
1) Hög bitkraft (skyddsreflex)

2) Underlätta matintag

3) Förhindra skada (skyddsreflex)

Sväljning

Sväljning

My X-ray swallows: <https://www.youtube.com/watch?v=umnnA50IDIY>

Sväljning

